

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНИ В РАСТЕЖ“ 2014-2020

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ
по процедура на директно предоставяне
на безвъзмездна финансова помощ

Приоритетна ос 5: „Регионална социална инфраструктура“

Наименование на процедурата: BG16RFOP001-5.001

„ПОДКРЕПА ЗА ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА ГРИЖИТЕ ЗА ДЕЦА“

Конкретни бенефициенти:

Компонент 1: Общини съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги

Компонент 2: Министерство на здравеопазването

Крайни срокове за кандидатстване	1-ви краен срок - 27.07.2017 г. 2-ри краен срок - 27.10.2017 г. До 27 юли 2017 г. конкретният бенефициент е длъжен да подаде проектни предложения в размер на минимум 50% от бюджета на БФП, който му е определен съгласно настоящите Насоки за кандидатстване.
----------------------------------	---

март 2017 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНИ В РАСТЕЖ” 2014-2020	6
1.1. ВЪВЕДЕНИЕ	6
1.2. ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА НАСТОЯЩАТА ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	7
2. ПРИОРИТЕТНА ОС 5 „РЕГИОНАЛНА СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА”	7
3. ПРОЦЕДУРА: BG16RFOP001-5.001 „ПОДКРЕПА ЗА ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА ГРИЖИТЕ ЗА ДЕЦА”	10
3.1. Правила по отношение на проекти, генериращи приходи	10
4. ИЗМЕРЕНИЯ ПО КОДОВЕ	11
5. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ	11
6. ЦЕЛИ НА ПРЕДОСТАВЯНАТА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ.....	11
6.1. УСТОЙЧИВОСТ НА СЪЗДАДЕНИТЕ УСЛУГИ С ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ ПО ОПРР 2014-2020 12	
7. ИНДИКАТОРИ.....	13
8. ОБЩ РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА.....	13
9. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА.....	17
10. ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ.....	18
11. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ.....	18
12. ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ.....	19
13. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ:.....	19
13.1. СТЕПЕН НА ПРОЕКТНА ГОТОВНОСТ	27
13.2. ИЗПЪЛНИТЕЛИ ОТ СТРАНА НА БЕНЕФИЦИЕНТА	31
14. КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ	32
14.1. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ: РАЗХОДИ, КОИТО СЕ ПРИЗНАВАТ ПРИ ОТПУСКАНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ.....	32
14.2. НЕДОПУСТИМИ РАЗХОДИ.....	36
15. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ	37
16. ХОРИЗОНТАЛНИ ПОЛИТИКИ	40
16.1. УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ.....	40

16.2. РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И НЕДОПУСКАНЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЯ, РАВЕНСТВО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ.....	41
17. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА.....	41
18. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ.....	42
19. КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ.....	42
20. НАЧИН НА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	49
21. СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП КАНДИДАТСТВАНЕ	51
22. КРАЕН СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ.....	55
23. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ.....	55
23.1. УВЕДОМЯВАНЕ ОТНОСНО РЕШЕНИЕТО НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН.....	55
23.2. УСЛОВИЯ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЛЕД СКЛЮЧВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ ДОГОВОР ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ.....	56
24. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ	58

Списък на съкращенията

АСП	Агенция за социално подпомагане
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДДЛРГ	Домове за деца, лишени от родителска грижа
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДДФУ	Дом за деца с физически увреждания
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
ЗУТ	Закон за устройство на територията
КСС	Количествено-стойностна сметка
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НПРД	Национална приоритетна рамка за действие за Натура 2000
ОВ	Официален вестник на ЕС
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОЛАФ	Европейска служба за борба с измамите.
ОПРР	Оперативна програма "Региони в растеж" 2014-2020
ОС	Оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
ПИК	Политика по изменение на климата
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПОС	Политика по околна среда
СМР	Строително-монтажни работи
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦОП	Център за обществена подкрепа

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ с проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНИ В РАСТЕЖ” 2014-2020

1.1. Въведение

Оперативната програма „Региони в растеж” 2014-2020 (ОПРР 2014-2020) представлява единна оперативна програма за цялата територия на България и е насочена към постигане на растеж и заетост в българските региони. ОПРР 2014-2020 е разработена в съответствие със стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (Европа 2020). Също така, ОПРР 2014-2020 е част от Споразумението за партньорство на Република България за програмния период 2014-2020 г., и е в съответствие с Националната програма за развитие България 2020, с Националната програма за реформи, с Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., с Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (НКПР), с Териториален дневен ред на ЕС 2020, със стратегията на ЕС за Дунавския регион. В този по-широк контекст всички действия, предвидени в рамките на ОПРР 2014-2020, ще включват приоритетите на Общността, които подкрепят икономическото, социалното и териториалното сближаване, както и опазване качеството на околната среда.

ОПРР 2014-2020 г. е интегрирана оперативна програма, насочена към регионалното развитие и по-конкретно към постигане на целите на градската политика в България, като отделя специално внимание на енергийната ефективност в опорните центрове в периферните райони, съгласно националния полицентричен модел за развитие, формулиран в Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 и допринася за териториалното измерение на секторните политики, включени в Споразумението за партньорство.

ОПРР 2014-2020 е насочена към изпълнение на следните тематични цели съгласно Общия Регламент №1303/2013: Тематична цел 4 „Подпомагане на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори”, Тематична цел 6 „Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност”, Тематична цел 7 „Насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури”, Тематична цел 9 „Насърчаване на социалното приобщаване, борбата с бедността и всяка форма на дискриминация” и Тематична цел 10 „Инвестиции в образованието, в обучението, включително професионалното обучение за придобиване на умения и в ученето през целия живот”.

☞ Стратегията на ОПРР 2014-2020 е за постигане на териториален и интегриран подход при реализирането на инвестициите, чрез подкрепа на политиката за градско развитие, подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферни райони и секторни приоритети от регионално значение.

ОП „Региони в растеж” 2014-2020 г. ще бъде изпълнена посредством осем приоритетни оси, както следва:

- Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие
- Приоритетна ос 2: Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони
- Приоритетна ос 3: Регионална образователна инфраструктура
- Приоритетна ос 4: Регионална здравна инфраструктура
- Приоритетна ос 5: Регионална социална инфраструктура
- Приоритетна ос 6: Регионален туризъм
- Приоритетна ос 7: Регионална пътна инфраструктура
- Приоритетна ос 8: Техническа помощ

1.2. Институционална рамка за прилагане на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Управляващ орган на ОПРР 2014-2020 е Главна дирекция „Градско и регионално развитие“ в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Управляващият орган носи отговорност за управлението на ОПРР, съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и Решение на Министерския съвет № 792/ 17.12.2013 г.

Комитетът за наблюдение на ОПРР 2014-2020 одобрява критериите за избор на операции по ОПРР 2014-2020, осъществява наблюдение, одобрява корективни мерки и изпълнява други функции, произтичащи от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и ПМС №79 /10.04.2014 г.

Сертифициращ орган е Дирекция „Национален фонд“ на Министерство на финансите съгласно Решение на Министерския съвет № 792/ 17.12.2013 г. Съгласно чл.126 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., Сертифициращият орган е отговорен за изготвянето и изпращането до Комисията на заявления за плащане и удостоверяването, че те са продукт на надеждни счетоводни системи, основават се на проверими разходооправдателни документи и са били подложени на проверки от управляващия орган.

Одитен орган е Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“. Съгласно чл. 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., Одитният орган е отговорен за извършването на одити на правилното функциониране на системите за управление и контрол на оперативната програма, както и на подходяща извадка от операции въз основа на декларираните разходи.

Централното координационно звено е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на Споразумението за партньорство на Република България за програмния период 2014-2020 г. в процеса на усвояване на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове в страната. Тази функция се осъществява от Дирекция „Централно координационно звено“ на Министерския съвет.

2. ПРИОРИТЕТНА ОС 5 „РЕГИОНАЛНА СОЦИАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА“

ОПРР 2014-2020 г. ще спомогне за постигане на целите, заложи в секторните стратегически документи в областта на социалната политика, както и в сферата на деинституционализацията на грижата за децата, възрастните хора и хората с увреждания, като Националната концепция за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България (2012-2030 г.), Националната стратегия за дългосрочна грижа, Националната стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.), Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ и Националната стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване 2020.

Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ **BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“** се реализира в рамките на приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“ на ОПРР 2014-2020.

Приоритетната ос е насочена към успешното продължаване на процеса на деинституционализация чрез замяна на институционалния модел на грижа с грижа в семейството или в близка до семейната среда в общността, на база на успешния опит по ОП „Регионално развитие“ 2007-2013 г. Сред целите на реформата е и гарантиране на правото на всяко дете до достъп до качествена грижа и услуги в общността според индивидуалните му потребности. Социалната инфраструктура за деца ще се подкрепя в съответствие с Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ с хоризонт до 2025 г. и Актуализирания план за действие за изпълнението ѝ.

Настаняването на деца в специализирани институции нарушава техните права, гарантирани от международни конвенции, по които Република България е страна (Конвенция на ООН за правата на детето, Конвенция на ООН за правата на хората с увреждания) и води до ограничаване на достъпа им до качествена грижа и услуги.

С Протокол № 8 от заседание на Министерски съвет на 24 февруари 2010 г. е приета Национална стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“, която представлява основен документ в процеса на замяна на институционалния модел на грижа с грижа в семейна или близка до семейната среда в общността. Този процес, обаче, не се ограничава само до извеждането на децата от специализираните институции. В съответствие със Стратегията водещото разбиране е, че отглеждането на деца в специализирани институции, без необходимия достъп до образователни, здравни, социални и други услуги, е нарушение на правата на децата като цяло, а не само нарушение на правото им да живеят в семейна среда.

С Решение № 859/13.10.2016 г. на Министерски съвет е приет Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“. Водещ приоритет е постигането на основната цел на Националната стратегия: „Гарантиране на правото на децата на семейна среда и на достъп до качествена грижа и услуги според индивидуалните им потребности“.

С оглед основната цел на Националната стратегия, най-приоритетните групи деца са:

- *Децата, настанени в домовете за деца, лишени от родителска грижа, включително и тези, навършили пълнолетие и/или скоро навършващи 18 години*

Във все още функциониращите 25 ДДЛРГ в страната са настанени 499 деца.

- *Децата, настанени в домовете за медико-социални грижи за деца*

Във все още функциониращите 17 ДМСГД в страната са настанени 647 деца. Около две трети от децата в ДМСГД са с увреждания, като по-голямата част от децата с увреждания са под 3-годишна възраст.

- *Децата с увреждания, включително и децата с потребност от постоянна медицинска грижа*

Шест са основните групи мерки, залегнали в Актуализирания план към Националната стратегия, които в своята съвкупност и обвързаност ще бъдат в центъра на действията за деинституционализация на грижата за деца до 2025 г.:

- Мерки за осигуряване на социални и интегрирани услуги за ранна интервенция и превенция в семейна среда
- Мерки за осигуряване на грижа в семейна среда за деца в риск, които не се отглеждат от биологичните си родители и поетапно закриване на домовете за медико-социални грижи за деца
- Мерки за осигуряване на социални услуги и подкрепа в общността за децата, настанени в домовете за деца, лишени от родителска грижа и децата от тези домове, напускащи системата за грижа
- Мерки за осигуряване на социални, здравни и интегрирани здравно-социални услуги за децата с увреждания
- Мерки за повишаване на ефективността на системата за гарантиране на правата на децата
- Изграждане на необходимата инфраструктура за услуги за деца

В рамките на ОПРР 2014-2020 ще се финансира изграждането, ремонта, обзавеждането и оборудването, необходими за създаване на следните нови услуги:

- 23 Центъра за обществена подкрепа/Общности центрове за деца и семейства, с възможност за спешен прием
- 27 Дневни центъра за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства
- 16 Дневни центъра за подкрепа на деца с тежки множествени увреждания и техните семейства
- 10 Центъра за настаняване от семеен тип за деца
- 28 Преходни жилища за деца от 15 до 18-годишна възраст
- 17 Наблюдавани жилища за младежи от 18 до 21 г.
- 20 Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи
- 8 Центъра за специализирана здравно-социална грижа за деца с високо-рисково поведение и потребност от специални здравни грижи

Ще се подкрепи ремонтът, преустройството, обзавеждането и оборудването, необходими за разширяване на дейността на 41 вече съществуващи и функциониращи социални услуги от следните видове:

- Центрове за обществена подкрепа
- Дневни центрове за деца с увреждания и Центрове за социална рехабилитация и интеграция за деца

- **ВАЖНО!!! Ще се финансират горепосочените дейности само на територията на общините, включени в Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги, утвърдени от Междуведомствената работна група за управление и координация на процеса по деинституционализация на грижата за деца**

Разработването на картите на услугите бе заложено в Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“. В процесът по тяхното разработване участваха представители на неправителствения сектор, НСОРБ, МТСП, МЗ, МОН, МРРБ, ДАЗД и АСП. Министерството на труда и социалната политика организира и координира процеса.

Със съдействието на Агенцията за социално подпомагане беше изготвена справка за функциониращите социални услуги в общността и за съществуващите специализирани институции за деца - ДДЛРГ и ДМСГД, която беше взета предвид при разработването на картите. В справката бяха включени и социалните услуги от резидентен тип, създадени през първия етап от процеса на деинституционализация на грижата за деца в страната. Една от основните задачи при разработването на картите беше да се идентифицира необходимостта от подкрепящи и съпътстващи услуги за подкрепа на децата и семействата, тъй като такива услуги не бяха изградени през първия етап от процеса на деинституционализация на грижата за деца. Предложението какви услуги да бъдат изградени във всяка една община беше основано на:

- направената и анализирана количествена справка за наличните социални услуги за деца във всички общини и подлежащите на закриване ДДЛРГ и ДМСГД;
- направени до НСОРБ заявки от общините за необходимите услуги за деца;
- информация от АСП за домовете, които бяха планирани за закриване още през 2016 г.;

- информация за свободните места в резидентните услуги в общността;
- информация за броя на приемните семейства, в които няма настанени деца;
- отчитане на факта, че до създаването на новите резидентни услуги част от децата ще са навършили пълнолетие;
- съобразяване на важността да има баланс на услугите на областно ниво, както и осигуряване на минимален пакет услуги за деца;
- отчитане на възможностите за наемане на специалисти, включително и високо квалифицирани специалисти, необходими за част от услугите.

Окончателното решение и утвърждаване на Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги беше взето на заседание на Междуведомствената работна група за управление и координация на процеса на деинституционализация на грижата за деца (МРГ), проведено на 07.12.2016 г., от представителите на всички ангажирани в процеса на деинституционализация институции (МТСП, МЗ, МОН, МРРБ, МФ, МЗХ), ДАЗД и НСОРБ.

3. ПРОЦЕДУРА: BG16RFOP001-5.001 „ПОДКРЕПА ЗА ДЕИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА ГРИЖИТЕ ЗА ДЕЦА“

Изпълнението на настоящата процедура се извършва чрез **процедура на директно предоставяне** на безвъзмездна финансова помощ в съответствие с чл.25, ал.1, т.2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове /ЗУСЕСИФ/.

Съгласно чл.43 ал.1 от ЗУСЕСИФ процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е тази, при която проектно предложение може да подаде само кандидат, който е изрично посочен в съответната програма или в документ, одобрен от Комитета за наблюдение на програмата като конкретен бенефициент, който може да получи безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на дадена дейност.

Кандидатстването по настоящата процедура се осъществява въз основа на проектни предложения, които се оценяват в съответствие с критериите, описани в настоящите Условия за кандидатстване.

ВАЖНО!!!

Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя за финансиране на разходи, които вече са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз в съответствие с чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (ОВ, L 347/320 от 20 декември 2013 г.), както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента.

3.1. Правила по отношение на проекти, генериращи приходи

За определяне доколко един проект генерира приходи или не, следва да се провери доколко в резултат от изпълнението му се очаква нарастване на генерираните от инфраструктурата приходи или възникване на допълнителни приходи. В случай, че не е налице разлика в размера на входящите парични потоци с и без реализирането на проекта, това би означавало, че проектът не е генериращ приходи. В случай, че в резултат от реализиране на проекта, е

налице увеличение в размера на входящите парични потоци, това би било основание да се твърди, че е наличен допълнителен поток от приходи, което превръща проекта в генериращ приходи.

Предвид естеството на услугите, предоставяни в инфраструктурата, предмет на интервенции по настоящата процедура, финансираните проекти **не следва да генерират приходи**.

4. ИЗМЕРЕНИЯ ПО КОДОВЕ

1. Област на интервенция	055 Друга социална инфраструктура, която допринася за регионалното и местното развитие
2. Форма на финансиране	01 Безвъзмездни средства
3. Вид територия	07 Не се прилага
4. Териториални механизми за изпълнение	07 Не се прилага
5. Тематична цел (ЕФРР и Кохезионен фонд)	9 Насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация
6. Вторична тема на ЕСФ	08 Не се прилага
7. Икономическа дейност	25 Не се прилага

5. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Дейностите по настоящата процедура могат да се осъществяват на цялата територия на страната в съответствие с **Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда** и **Картата на резидентните услуги**, утвърдени от Междуправителствената работна група за управление и координация на процеса по деинституционализация на грижата за деца.

6. ЦЕЛИ НА ПРЕДОСТАВЯНАТА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Основната цел на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е **да осигури подходяща и ефективна социална инфраструктура, допринасяща за предоставяне на нов вид резидентни и съпътстващи услуги в общността, включително и здравно-социални, които да заменят институционалния модел на грижа за деца.**

Конкретни цели:

- Да се осигури социално включване и равен достъп до услуги на децата и младежите, настанени в ДДЛРГ, ДМСГД, включително и за децата с увреждания и децата с потребност от постоянна медицинска грижа;
- Да се подкрепи осигуряването на инфраструктура за услуги в общността за деца и младежи съгласно **Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда** и **Картата на резидентните услуги**.

Настоящата процедура е насочена към изпълнението на следния инвестиционен приоритет:

Инвестиционен приоритет: „Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на

неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на по-добро социално приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността“

Процедурата е в съответствие и е разработена в контекста на Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“, приет с Решение на Министерския съвет № 859/ 13.10.2016 г. .

Очаквани резултати:

- Премахване на институционалната грижа за деца – като законова възможност и реална форма за отглеждане на деца;
- Премахване на резидентната грижа за деца до 3-годишна възраст без увреждания;
- Осигуряване на качествена грижа за децата и младежите, включително за децата с увреждания и с тежки увреждания, чрез създаване на широк набор от социални и интегрирани здравно-социални услуги.

6.1. УСТОЙЧИВОСТ НА СЪЗДАДЕНИТЕ УСЛУГИ С ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ ПО ОПРР 2014-2020

Опитът от първия етап от изпълнението на Плана за действие към Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ показва, че не са отчитани и анализирани в достатъчна степен фактори, имащи ключово отношение към процеса на деинституционализация като намаляващия общ брой на децата в България, динамичното развитие на приемната грижа като основна алтернатива за осигуряване на семейна среда за децата, броя на децата, които преди или малко след преместването си в нови услуги навършват пълнолетие и други фактори. Това налага определянето на по-гъвкави правила относно ангажиментите на общините за осигуряване на устойчивост на изградените или ремонтираните обекти на социалната инфраструктура за предоставяне на социални услуги с финансиране от ОПРР 2014-2020.

Правилата, които ще се прилагат **по отношение на консултативните, почасовите и дневните услуги за подкрепа в общността и в семейна среда**, подкрепени по ОПРР 2014-2020, са:

- Гарантиране на запазване на характера на новата услуга със съвкупността от дейности, за чието предоставяне е създадена, независимо от възможна промяна на наименованието ѝ;
- Недопускане на намаление на обхвата на дейностите в новата услуга, но допускане на разширяване на обхвата – брой потребители и нови дейности, които надграждат съществуващите;
- За услугите за деца с увреждания – допускане при намаление на броя на децата с увреждания, получаващи грижа и подкрепа в съответните центрове, разширение на целевата група с пълнолетни младежи с увреждания.

Правилата, които ще се прилагат **по отношение на резидентните услуги**, подкрепени по ОПРР 2014-2020, са:

- Гарантиране на запазване на характера на новата услуга със съвкупността от дейности, за чието предоставяне е създадена, независимо от възможна промяна на наименованието ѝ;
- Допускане на промяна на целевата група на услугата от деца на пълнолетни лица – лица с увреждания или стари хора, в случай на:

- липса на непълнолетни потребители на услугата;
- значително намаление на броя на децата, ползващи резидентната услуга, което прави поддържането ѝ като услуга за деца неефективно.
- Допускане на промяна на целевата група на услугата от деца с увреждания на деца без увреждания и обратно, в случай на:
  - липса на потребители на услугата от целевата група, за която е създадена;
  - наличие на повече потребители от другата целева група деца и липса на достатъчно места в услугите, предназначени за тях.

Профилирането на услугите в дадена група резидентни услуги по признаци възраст и потребност от постоянни медицински грижи, не се счита за промяна на характера на услугата.

Във всеки отделен случай прилагането на изключенията от общите правила за осигуряване на устойчивост на услугите във вида и обхвата, в които са създадени, ще се оценява индивидуално и въз основа на становище на Министерството на труда и социалната политика.

7. ИНДИКАТОРИ

Във формуляра за кандидатстване кандидатите следва да заложат и предоставят информация по посочените по-долу индикатори за продукт:

Индикатори за изпълнение (продукт):

- Грижи за децата и образование: Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование – лица;
- Брой подкрепени обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация – брой обекти.

На ниво оперативна програма Управляващия орган на ОПРР 2014-2020 ще следи за постигането на следния индикатор за резултат:

- Дял на социалната инфраструктура за деинституционализация на социалните услуги за деца и възрастни – %.

Във формуляра за кандидатстване от бенефициента не се изисква информация за посочения индикатор за резултат.

8. ОБЩ РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура е, както следва:

Бюджетна линия	Общ размер на финансовите средства (100% БФП)	Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Национално съфинансиране (15%)
BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“	58 095 000,00 лева	49 380 748,90 лева	8 714 251,10 лева
	29 703 502,00 евро	25 247 976,00 евро	4 455 526,00 евро

Общият размер на средствата по отделните компоненти е, както следва:

Процедура	Общ размер на финансовите средства (100% БФП)	Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Национално съфинансиране (15%)
Компонент 1: Общини съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги	44 095 000,00 лева	37 480 749,66 лева	6 614 250,34 лева
	22 545 416,00 евро	19 163 603,00 евро	3 381 813,00 евро
Компонент 2: Министерство на здравеопазването	14 000 000,00 лева	11 899 999,24 лева	2 100 000,76 лева
	7 158 086,00 евро	6 084 373,00 евро	1 073 713,00 евро

Сумата представлява общият предвиден размер за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, в съответствие с Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги, утвърдени от Междудеинституционалната работна група за управление и координация на процеса по деинституционализация на грижата за деца. Управляващият орган си запазва правото да не предостави изцяло горепосочената сума при недостатъчен брой качествени проектни предложения, отговарящи на предварително зададените критерии, както и в случай, че предвидените за изпълнение дейности изискват по-малък финансов ресурс.

В съответствие с Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. е създаден резерв за изпълнение по Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“, както следва:

Резерв за изпълнение			Размер на резерва за изпълнение като процент от общата подкрепа от Съюза
ОБЩО	Подкрепа от ЕФРР	Национално участие	
3 158 705 евро	2 684 899,00 евро	473 806,00 евро	6,21%

В случай, че към края на 2018 г. не са постигнати следните етапни цели на ниво Приоритетна ос 5, УО на ОПРР си запазва правото да ревизира общия бюджет на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и размера на предоставената до момента безвъзмездна финансова помощ по сключените договори за БФП с размера на резерва за изпълнение (който в тази връзка следва да бъде поет като собствен принос от страна на конкретните бенефициенти) в съответствие със степента на усвояемост на средствата по Приоритетна ос 5.

Показател или основна стъпка за изпълнението	Етапна цел за 2018 г. ниво ПО5
Сертифицирани средства	7 170 933 евро
Брой подкрепени обекти на социалната инфраструктура в процеса на деинституционализация	8 броя

В случай, че по настоящата процедура, конкретен бенефициент не е постигнал индивидуалната си етапна цел на верифицирани от УО на ОПРР средства до 30.09.2018 г., УО на ОПРР си запазва правото да ревизира определения общ ресурс на БФП (100%) за съответния конкретен бенефициент и размера на предоставената до момента безвъзмездна финансова помощ по сключените договори за БФП с размера на средствата, които бенефициентът не е постигнал като верифицирани от УО на ОПРР до този момент (и които в тази връзка следва да бъдат поети като собствен принос от страна на съответния конкретен бенефициент).

Общият индикативен размер на средствата (БФП 100%), размерът на резерва за изпълнение за всеки конкретен бенефициент спрямо общата етапна цел (6,21%) и размерът на верифицираните средства за всеки конкретен бенефициент спрямо индивидуалната си етапна цел е, както следва:

	Конкретен бенефициент	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (100%), лв.	Размер на резерва за изпълнение спрямо етапната цел на приоритетна ос 5 (като процент от общия размер на БФП (100%) – 6,21%, лв. ¹)	Индивидуална етапна цел за 2018 г. (верифицирани от УО на ОПРР средства до 30 септември 2018 г.) – 14,10% от общия размер на БФП (100%), лв.
1	Благоевград	1 591 500,00	98 846,00	224 401,50
2	Петрич	1 111 550,00	69 036,93	156 728,55
3	Бургас	1 591 500,00	98 846,00	224 401,50
4	Карнобат	425 000,00	26 396,20	59 925,00
5	Созопол	100 000,00	6 210,87	14 100,00
6	Варна	2 446 500,00	151 948,95	344 956,50
7	Долни Чифлик	100 000,00	6 210,87	14 100,00
8	Велико Търново	1 110 000,00	68 940,66	156 510,00
9	Елена	100 000,00	6 210,87	14 100,00
10	Павликени	100 000,00	6 210,87	14 100,00
11	Стражица	390 000,00	24 222,39	54 990,00
12	Белоградчик	1 146 550,00	71 210,74	161 663,55
13	Бяла Слатина	425 000,00	26 396,20	59 925,00
14	Враца	1 566 550,00	97 296,39	220 883,55
15	Мездра	746 500,00	46 364,15	105 256,50
16	Габрово	200 000,00	12 421,74	28 200,00
17	Севлиево	390 000,00	24 222,39	54 990,00
18	Добрич	225 000,00	13 974,46	31 725,00
19	Кърджали	971 500,00	60 338,61	136 981,50
20	Дупница	790 050,00	49 068,98	111 397,05
21	Кюстендил	515 000,00	31 985,98	72 615,00

¹ Използваният процент за изчисляване на размера на резерва е 6,210870477798610% %, в съответствие с ОПРР 2014-2020 г.

	Конкретен бенефициент	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (100%), лв.	Размер на резерва за изпълнение спрямо етапната цел на приоритетна ос 5 (като процент от общия размер на БФП (100%) – 6,21%, лв. ¹	Индивидуална етапна цел за 2018 г. (верифицирани от УО на ОПРР средства до 30 септември 2018 г.) – 14,10% от общия размер на БФП (100%), лв.
22	Ловеч	940 000,00	58 382,18	132 540,00
23	Луковит	100 000,00	6 210,87	14 100,00
24	Берковица	425 000,00	26 396,20	59 925,00
25	Монтана	390 000,00	24 222,39	54 990,00
26	Лом	715 000,00	44 407,72	100 815,00
27	Перник	325 000,00	20 185,33	45 825,00
28	Плевен	1 166 500,00	72 449,80	164 476,50
29	Пловдив	2 391 600,00	148 539,18	337 215,60
30	Асеновград	100 000,00	6 210,87	14 100,00
31	Исперих	100 000,00	6 210,87	14 100,00
32	Разград	615 000,00	38 196,85	86 715,00
33	Русе	546 500,00	33 942,41	77 056,50
34	Силистра	1 566 500,00	97 293,29	220 876,50
35	Сливен	851 500,00	52 885,56	120 061,50
36	Нова Загора	390 000,00	24 222,39	54 990,00
37	Смолян	815 000,00	50 618,59	114 915,00
38	София-град	3 379 500,00	209 896,37	476 509,50
39	Правец	825 050,00	51 242,79	116 332,05
40	Самоков	421 500,00	26 178,82	59 431,50
41	Ботевград	746 500,00	46 364,15	105 256,50
42	Елин Пелин	1 146 550,00	71 210,74	161 663,55
43	Казанлък	530 000,00	32 917,61	74 730,00
44	Стара Загора	2 881 600,00	178 972,44	406 305,60
45	Търговище	1 040 000,00	64 593,05	146 640,00
46	Харманли	425 000,00	26 396,20	59 925,00
47	Хасково	815 000,00	50 618,59	114 915,00
48	Нови Пазар	200 000,00	12 421,74	28 200,00
49	Шумен	1 141 500,00	70 897,09	160 951,50
50	Велики Преслав	746 500,00	46 364,15	105 256,50
51	Ямбол	1 691 500,00	105 056,87	238 501,50
52	Троян	425 000,00	26 396,20	59 925,00
53	Свищов	100 000,00	6 210,87	14 100,00

	Конкретен бенефициент	Общ размер на безвъзмездната финансова помощ (100%), лв.	Размер на резерва за изпълнение спрямо етапната цел на приоритетна ос 5 (като процент от общия размер на БФП (100%) – 6,21%, лв. ¹	Индивидуална етапна цел за 2018 г. (верифицирани от УО на ОПРР средства до 30 септември 2018 г.) – 14,10% от общия размер на БФП (100%), лв.
54	Елхово	100 000,00	6 210,87	14 100,00
55	Министерство на здравеопазването	14 000 000,00	869 521,87	1 974 000,47

През 2019 г. УО на ОПРР ще направи оценка на изпълнението на Приоритетна ос 5, като си запазва правото да преразпредели ресурса между бенефициентите, с оглед постигане на целите и резултатите на ниво приоритетна ос.

9. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА

Размер на определената безвъзмездната финансова помощ за всеки конкретен бенефициент:

Компонент 1:

Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ (100%): НП

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ (100%): **максималната прогнозна стойност на БФП за конкретния бенефициент, посочена в приоритизирания списък в настоящите Насоки за кандидатстване.**

Компонент 2:

Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ (100%): НП

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ (100%): **максималната прогнозна стойност на БФП за конкретния бенефициент, посочена в приоритизирания списък в настоящите Насоки за кандидатстване.**

ВАЖНО!!!

Конкретните бенефициенти следва да изградят всички услуги, които са предвидени да се подкрепят на тяхната територия съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги. В зависимост от проектната готовност на бенефициентите, услугите могат да бъдат разделени в едно или няколко проектни предложения с общ размер на БФП по проектите до максималната прогнозна стойност, посочена в приоритизирания списък в настоящите Насоки за кандидатстване за съответния конкретен бенефициент. До 27 юли 2017 г. (първи краен срок за кандидатстване) конкретният бенефициент е длъжен да подаде проектни предложения в размер на минимум 50% от бюджета на БФП, който му е определен.

10. ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ

По настоящата процедура **не се изисква** съфинансиране от конкретния бенефициент като част от националното съфинансиране (15%) в рамките на БФП (100%).

11. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Конкретни бенефициенти по настоящата процедура са:

КОМПОНЕНТ 1: ОБЩИНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА

1.	Благоевград	18	Ловеч	35	Добрич	52	Елхово
2.	Петрич	19	Луковит	36	Кърджали	53	Троян
3.	Бургас	20	Берковица	37	Дупница	54	Свищов
4.	Карнобат	21	Монтана	38	Кюстендил		
5.	Созопол	22	Лом	39	Правец		
6.	Варна	23	Перник	40	Самоков		
7.	Долни Чифлик	24	Плевен	41	Ботевград		
8.	Велико Търново	25	Пловдив	42	Елин Пелин		
9.	Елена	26	Асеновград	43	Казанлък		
10.	Павликени	27	Исперих	44	Стара Загора		
11.	Стражица	28	Разград	45	Търговище		
12.	Белоградчик	29	Русе	46	Харманли		
13.	Бяла Слатина	30	Силистра	47	Хасково		
14.	Враца	31	Сливен	48	Нови Пазар		
15.	Мездра	32	Нова Загора	49	Шумен		
16.	Габрово	33	Смолян	50	Велики Преслав		
17.	Севлиево	34	Столична	51	Ямбол		

КОМПОНЕНТ 2: МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

11.1 Капацитет за изпълнение на проектното предложение

В съответствие с изискването на чл. 24, ал. 2 от ПМС 162/05.07.2016 г. конкретните бенефициенти по настоящата процедура трябва **да докажат административен, финансов и оперативен капацитет**, който да гарантира изпълнение на проектното предложение по отношение на резултати/продукти/услуги и краен срок за изпълнение.

Административен капацитет – екипът за управление и изпълнение на проектното предложение следва да бъде съобразен със спецификата и обема на планираните дейности.

Във формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 (в раздел 9 Екип) следва да бъдат описани изискванията за квалификацията и отговорностите на ръководителя и членовете на екипа, като за всеки от тях следва да бъде предвидено изискване за наличието на опит в организацията и/или управлението/изпълнението на проекти. След одобрение на проектното

предложение конкретният бенефициент следва да представи лица, отговарящи на изискванията на описаните в Раздел 9 "Екип" на формуляра за кандидатстване, като в случай, че същите се явяват външни за бенефициента следва да се представят и доказателства за начина им на подбор (съобразно праговете по ЗОП).

Финансов капацитет – кандидатът следва да може да осигури необходимото финансиране за изпълнение на дейностите, предвидени във проектното предложение.

Оперативен капацитет – кандидатът следва да има опит в изпълнението на сходни дейности и/или в управление и изпълнение на проекти, финансирани от различни донори.

Във формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 (в раздел 11, поле „Оперативен капацитет на кандидата“) кандидатът трябва да опише и да декларира, че разполага с необходимия финансов и оперативен капацитет за изпълнение на планираните дейности в проектното предложение. Следва да се опише опита по проекти, финансирани от структурните фондове, националния бюджет или други финансови инструменти на кандидата, и/или опита в изпълнението на дейности, подобни на тези, включени в проектното предложение. Следва да бъдат посочени не повече от 3 проекта, изпълнени през последните 5 години.

12. ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ

По настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ не е допустимо участието на партньори.

13. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ:

1. Разширяване/преустройство/ремонт на материалната база на **съществуващи центрове за обществена подкрепа, включително прилежащо дворно пространство (ако е приложимо)** с оглед разширяване на дейността им съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда;
2. Строителство, ремонт, реконструкция, преустройство, обновяване на сграден фонд за **изграждане на нови Центрове за обществена подкрепа/Общности центрове за деца и семейства**, включително прилежащо дворно пространство (ако е приложимо) съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда.

Ново строителство на ЦОП/Общностен център се допуска, при доказана необходимост и в случай че в рамките на общината няма материална база, която да може с по-малко средства от тези, необходими за ново строителство, да се ремонтира, преустрои и/или реконструира, по начин, че да е подходяща и да отговаря на функционалните изисквания за услугата.

3. Строителство, ремонт, реконструкция, преустройство, обновяване на сграден фонд за **създаване на дневни центрове за подкрепа на деца с тежки множествени увреждания и техните семейства**, включително прилежащо дворно пространство (ако е приложимо) съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда;

Ново строителство на Дневни центрове за подкрепа на деца с тежки множествени увреждания и техните семейства се допуска, при доказана необходимост и в случай че в рамките на общината няма материална база, която да може с по-малко средства от тези, необходими за ново строителство, да се ремонтира, преустрои и/или реконструира, по начин, че да е подходяща и да отговаря на функционалните изисквания за услугата.

4. Разширяване/преустройство/ремонт на материалната база на **съществуващи дневни центрове за деца с увреждания и центрове за социална рехабилитация и**

интеграция, включително прилежащо дворно пространство (ако е приложимо) с оглед разширяване на дейността им и превръщането им в дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда;

5. Строителство, ремонт, реконструкция, преустройство, обновяване на сграден фонд за **изграждане на дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства**, включително прилежащо дворно пространство (ако е приложимо) съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда;

Ново строителство на Дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства се допуска, при доказана необходимост и в случай че в рамките на общината няма материална база, която да може с по-малко средства от тези, необходими за ново строителство, да се ремонтира, преустрои и/или реконструира, по начин, че да е подходяща и да отговаря на функционалните изисквания за услугата.

6. Строителство, ремонт, реконструкция, преустройство, обновяване на сграден фонд за **изграждане на инфраструктура за нови социални услуги в общността от резидентен тип за деца и младежи без увреждания**, включително прилежащо дворно пространство (ако е приложимо) съгласно Картата на резидентните услуги, както следва:

- **Център за настаняване от семеен тип за деца;**
- **Преходно жилище за деца от 15 до 18-годишна възраст;**
- **Наблюдавано жилище за младежи от 18 до 21 г.**

Допуска се ново строителство на ЦНСТ/Преходно/Наблюдавано жилище само по изключение, в случай че в рамките на общината няма материална база, която да може с по-малко средства от тези, необходими за ново строителство, да се ремонтира, преустрои и/или реконструира, по начин, че да е подходяща и да отговаря на функционалните изисквания за услугите

7. Строителство, ремонт, реконструкция, преустройство, обновяване на сграден фонд за **изграждане на центрове за специализирана здравно-социална грижа за деца**, включително прилежащо дворно пространство (ако е приложимо) съгласно Картата на резидентните услуги, както следва:

- **Център за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи;**
- **Център за специализирана здравно-социална грижа за деца с високорисково поведение и потребност от специални здравни грижи;**

- **Доставка и монтаж на оборудване и обзавеждане за горепосочените сгради/помещения, като част от цялостното им обновяване;**
- **Подобряване достъпа за хора с увреждания до и в гореспоменатите сгради/помещения.**

ВАЖНО!!!

В рамките на настоящата процедура конкретните бенефициенти следва да създадат всички услуги, които са предвидени да се изградят на тяхната територия съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги, както следва:

КОМПОНЕНТ 1: ОБЩИНИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА СТРАНАТА

Компонент 1 – Бенефициент	Услуги за подкрепа в общността и в семейна среда				Резидентни услуги				
	Нови* ЦОП/Общностни центрове за деца и семейства (до 4 места за спешно настаняване)	Нови Дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства	Нови Дневни центрове за подкрепа на деца с тежки множествен и увреждания и техните семейства	Ремонти/обзавеждане на съществуващи ЦОП/ДЦДУ/ЦСРИ	Нови ЦНСТ за деца	Нови Преходни жилища за деца от 15 до 18-годишна възраст	Нови Наблюдавани жилища за младежи от 18 до 21 г.	Бр. услуги	Максимален размер на БФП в лв. за общината
Благоевград	1	1	1			1	1	5	1 591 500,00
Петрич	1			1	1	1		4	1 111 550,00
Бургас	1	1	1			1	1	5	1 591 500,00
Карнобат		1						1	425 000,00
Созопол				1				1	100 000,00
Варна	1	2	2			1	1	7	2 446 500,00
Долни Чифлик				1				1	100 000,00
Велико Търново			1	1		2		4	1 110 000,00
Елена				1				1	100 000,00
Павликени				1				1	100 000,00
Стражица				1		1		2	390 000,00
Белоградчик	1	1			1			3	1 146 550,00
Бяла Слатина		1						1	425 000,00
Враца	1		1		1	1	1	5	1 566 550,00
Мездра	1	1						2	746 500,00
Габрово				2				2	200 000,00
Севлиево				1		1		2	390 000,00
Добрич				1			1	2	225 000,00
Кърджали	1	1		1			1	4	971 500,00
Дупница				1	1	1		3	790 050,00
Кюстендил				1		1	1	3	515 000,00
Ловеч		1		1		1	1	4	940 000,00
Луковит				1				1	100 000,00
Берковица		1						1	425 000,00
Монтана				1		1		2	390 000,00
Лом		1				1		2	715 000,00
Перник				2			1	3	325 000,00
Плевен	1		1			1	1	4	1 166 500,00
Пловдив	1	1	1		2	1	1	7	2 391 600,00

Компонент 1 – Бенефициент	Услуги за подкрепа в общността и в семейна среда				Резидентни услуги				
	Нови* ЦОП/Общностни центрове за деца и семейства (до 4 места за спешно настаняване)	Нови Дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства	Нови Дневни центрове за подкрепа на деца с тежки множествен и увреждания и техните семейства	Ремонти/обзавеждане на съществуващи ЦОП/ДЦДУ/ЦСРИ	Нови ЦНСТ за деца	Нови Преходни жилища за деца от 15 до 18-годишна възраст	Нови Наблюдавани жилища за младежи от 18 до 21 г.	Бр. услуги	Максимален размер на БФП в лв. за общината
Асеновград				1				1	100 000,00
Исперих				1				1	100 000,00
Разград				2		1	1	4	615 000,00
Русе	1			1			1	3	546 500,00
Силистра	1	1	1	1		1		5	1 566 500,00
Сливен	1		1	1				3	851 500,00
Нова Загора				1		1		2	390 000,00
Смолян		1		1		1		3	815 000,00
София-град	3	2	2			2	1	10	3 379 500,00
Правец		1			1			2	825 050,00
Самоков	1			1				2	421 500,00
Ботевград	1	1						2	746 500,00
Елин Пелин	1	1			1			3	1 146 550,00
Казанлък			1	1				2	530 000,00
Стара Загора	1	1	1	2	2	2	1	10	2 881 600,00
Търговище		1		2		1	1	5	1 040 000,00
Харманли		1						1	425 000,00
Хасково		1		1		1		3	815 000,00
Нови Пазар				2				2	200 000,00
Шумен	1		1	1		1		4	1 141 500,00
Велики Преслав	1	1						2	746 500,00
Ямбол	1	1	1	1		1	1	6	1 691 500,00
Троян		1						1	425 000,00
Свищов				1				1	100 000,00
Елхово				1				1	100 000,00
ОБЩО	23	27	16	41	10	28	17	162	44 095 000,00

КОМПОНЕНТ 2: МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Компонент 2 - Бенефициент	Община, на територията на която ще се изгражда услугата	Нови Центрове за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи	Нови Центрове за специализирана здравно-социална грижа за деца с високо-рисково поведение и потребност от специални здравни грижи	Бр. услуги	Максимален размер на БФП в лв.
Министер- ство на здравеопаз- ването	Благоевград	1		1	500 000,00
	Бургас	2		2	1 000 000,00
	Варна	1	2	3	1 500 000,00
	Велико Търново	1		1	500 000,00
	Видин	1		1	500 000,00
	Враца	1		1	500 000,00
	Кърджали	1		1	500 000,00
	Кюстендил		1	1	500 000,00
	Плевен	1		1	500 000,00
	Пловдив		1	1	500 000,00
	Разград	1		1	500 000,00
	Русе		1	1	500 000,00
	Силистра	1		1	500 000,00
	Сливен	1		1	500 000,00
	София-град	2	2	4	2 000 000,00
	Казанлък	2		2	1 000 000,00
	Стара Загора	2		2	1 000 000,00
	Търговище		1	1	500 000,00
	Хасково	1		1	500 000,00
	Ямбол	1		1	500 000,00
		20	8	28	14 000 000,00

*Изграждането на предвидените в картите **нови услуги** (центрове за обществена подкрепа/общности центрове за деца и семейства, дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства, дневни центрове за подкрепа на деца с тежки множествени увреждания и техните семейства, центрове за настаняване от семеен тип за деца, преходни жилища за деца от 15 до 18-годишна възраст, наблюдавани жилища за младежи от 18 до 21 г., центрове за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи и центрове за специализирана здравно-социална грижа за деца с високо-рисково поведение и потребност от специални здравни грижи) **може да бъде реализирано както чрез ново строителство, така и чрез извършване на ремонт/реконструкция на съществуваща материална база, в която да се предоставя новата услуга.**

ВАЖНО! Максималният размер на БФП в лв. за всеки конкретен бенефициент е определен на база на индикативните стойности по видове услуги, посочени в таблицата по-долу. В случай че конкретният бенефициент реши да представи всяка услуга в отделно проектно предложение, то максималният размер на БФП за проекта следва да е

до размера на индикативната стойност, определена за услугата в таблицата по-долу. При комбиниране на няколко услуги в един проект, максималният размер на БФП за проекта следва да е сбор от индикативните стойности на отделните услуги, като по отношение на определяне на стойността на конкретните услуги, бенефициентът не е длъжен да се съобразява с посочената индикативна стойност за услугата.

Услуга* (вид)	Индикативна стойност (единична)
Нови Центрове за обществена подкрепа/Общностни центрове за деца и семейства (до 4 места за спешно настаняване)	до 321 500,00 лв.
Нови Дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства	до 425 000,00 лв.
Нови Дневни центрове за подкрепа на деца с тежки множествени увреждания и техните семейства	до 430 000,00 лв.
Ремонти/обзавеждане/оборудване на съществуващи центрове за обществена подкрепа/дневни центрове за деца с увреждания/центрове за социална рехабилитация и интеграция	до 100 000,00 лв.
Нови Центрове за настаняване от семеен тип за деца	до 400 050,00 лв.
Нови Преходни жилища за деца от 15 до 18-годишна възраст	до 290 000,00 лв.
Нови Наблюдавани жилища за младежи от 18 до 21 г.	до 125 000,00 лв.
Нови Центрове за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи	до 500 000,00 лв.
Нови Центрове за специализирана здравно-социална грижа за деца с високо-рисково поведение и потребност от специални здравни грижи (консултативно-резидентна услуга)	до 500 000,00 лв.

ВАЖНО!!!

1. Изграждането на инфраструктурата следва да бъде в съответствие с разработените и утвърдени от Министерство на труда и социалната политика **функционални изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата**, съобразени с релевантните европейски документи за деинституционализация и живот в общността. Функционалните изисквания са приложение **/Приложение Н/** към настоящите Насоки за кандидатстване.
2. Не се допуска изграждане на резидентни социални и интегрирани здравно-социални услуги в сградите на закрити или предстоящи за закриване специализирани институции – сградите на бившите домове за деца с увреждания, бившите и функциониращите все още домове за деца, лишени от родителска грижа и бившите

и функциониращите все още домове за медико-социални грижи за деца, както и в сградите на лечебни заведения. За резидентните интегрирани здравно-социални услуги, е допустимо извършването на ремонт, преустройство и/или реконструиране на свободен самостоятелен сграден фонд, намиращ се на терени на лечебни заведения, който не се използва за извършването на лечебна дейност.

3. Допустимо е разширяването на материалната база на съществуващи центрове за обществена подкрепа не само чрез инвестиции в основната сграда, в която се помещава съществуващия център, но и чрез ремонт/изграждане на помещения и в друга физическа среда, включително и в сградите на съществуващи детски градини и учебни заведения.
4. В случай на **изграждане на повече от едно ЦНСТ** в рамките на един и същ квартал следва:
  - архитектурно те да изглеждат по различен начин и да бъдат обособени като самостоятелни сгради и пространства независими едно от друго;
  - ориентацията на входа на всяка от сградите да бъде различна, както и разположението и оформлението на площадките за игра и прилежащите зелени пространства;
  - ЦНСТ не трябва да се комбинира с други резидентни услуги (напр. със защитени и преходни жилища).
5. Всички дейности, обект на интервенция по настоящата процедура, трябва задължително да бъдат извършвани върху общинска собственост и/или държавна недвижима собственост, предоставена за безвъзмездно ползване за нуждите на съответната социална/здравно-социална услуга.
6. Дейностите по проектите следва да не са **физически завършени или изцяло осъществени преди подаване на съответното проектно предложение**, независимо дали всички свързани плащания са извършени от конкретния бенефициент или не.
7. Дейностите по **изготвяне на енергийни и технически обследвания, заснемания, технически/работни проекти, оценка на съответствието на проектите са подготвителни дейности** спрямо основните дейности по проекта. В тази връзка в случай че тези дейности са завършени преди подаване на проектното предложение, разходите за тях са допустими за финансиране в съответствие с допустимите разходи, посочени в настоящите Условия за кандидатстване.
8. Всички проекти следва да включват мерки, свързани с подобряване на **достъпа на хора с увреждания**, в съответствие с изискванията на Наредба №4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания.
9. Материалната база и оборудването/обзавеждането следва да гарантират безопасна и сигурна среда за децата и младежите.
10. Към Пакета документи за кандидатстване към проектното предложение трябва да бъде приложено **Решение на Общинския съвет/Декларация от министъра на здравеопазването** за кандидатстване с проекта по настоящата процедура, с което се декларира, че :
  1. поема ангажимент за създаване на съответната социална/здравно-социална услуга.
  2. до приключване на строително-ремонтните работи по изпълнението на настоящия проект, ще стартира създаването на съответната услуга;
  3. услугата ще бъде поддържана минимум 5 години след датата на приключване на дейностите по проекта и верификация на искането за окончателно плащане от

страна на УО;

4. предназначението на сградата/помещенията, обект на интервенция по проекта, няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след датата на приключване на дейностите по проекта и верификация на искането за окончателно плащане от страна на УО“.
5. поема ангажимент, че до **втория краен срок за кандидатстване** ще бъдат представени проектни предложения за всички услуги, които са предвидени да се изградят от конкретния бенефициент съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги

В случай на съществуваща услуга, следва да се поеме ангажимент само по т.3, т.4 и т.5.

11. С оглед гарантиране съответствие с функционалните изисквания и насоки за изграждане на новата инфраструктура към пакета документи за кандидатстване към проектното предложение трябва да бъде приложено и **писмо за подкрепа от МТСП:**

- за съгласуване на местоположението на сградния фонд;
- за съгласуване на обяснителна записка (в случаите, когато строително-монтажните работи не изискват разработването на инвестиционен проект съгласно ЗУТ);
- за съгласуване на технически или работен проект (в случаите, когато има разработен готов работен/технически проект с издадено разрешение за строеж на етапа на кандидатстване);
- за съгласуване на списък на предвиденото оборудване/обзавеждане;

В случай че бенефициентът предвижда процедура на инженеринг писмо за подкрепа за съгласуване на технически или работен проект следва да бъде представено пред УО на ОПРР на етапа на верификация на средствата по проекта.

12. Конкретният бенефициент трябва да предвиди **строителен надзор от лицензирана фирма** – консултант съгласно чл.168 ал.2 от Закона за устройство на територията за проектни предложения, включващи строежи от първа до четвърта категория.
13. Завършването на строителството и въвеждането в експлоатация се извършва по реда на Закона за устройство на територията.

ВАЖНО!!!

Изисквания, произтичащи от Становището по Екологична оценка на ОПРР 2014-2020 и проекта на Насоки за интегриране на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата в Европейските структурни и инвестиционни фондове (фаза „Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014-2020 г.“):

1. Реализацията на проекти, които касаят ползване или водовземане от повърхностни или подземни водни тела, подлежат на разрешителен режим, съгласно Закона за водите (ако е приложимо).
2. По време на фазата на строителство при изпълнение на дейностите бенефициентът следва да предвиди:
  - ✓ ефективно изпълнение на мерките и условията от издадените решения и/или становища по ЕО, ОВОС и ОС за етапа на строителство;

- ✓ от страна на бенефициента да се осигури ефективен контрол за прилагането на релевантните за съответната дейност мерки за ограничаване на емисиите от прах и вредни вещества в атмосферата (оросяване на площадката, товарене, разтоварване и превозване на генерираните строителни отпадъци и строителни материали съобразно приложимите мерки и изисквания по чл. 70 от Наредба № 1 от 27 юни 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от неподвижни източници на емисии), съответно да се докладва по какъв начин са изпълнени мерките;
- ✓ съхраняване на строителните материали и изхвърляне на отпадъци само на предназначените за това места;
- ✓ преди стартиране на строителния процес да се извърши анализ на източниците на шум на строителната площадка и описание на мерките за ограничаване на шума по време на строителството в зависимост от избраното местоположение на строежа, разстоянията до зони и обекти с нормиран шумов режим, продължителността и фазите на строителството, продължителността на работите през деня и през седмицата, както и от използваните строителни машини и транспортни средства.

ВАЖНО: Бенефициентът следва да посочи как проектното предложение допринася за изпълнението на Стратегията на ЕС за Дунавския регион (приоритетна област). Повече информация за стратегията може да бъде намерена на средните интернет-адреси: <http://www.mrrb.government.bg/?controller=category&catid=44> и <http://www.danube-region.eu/>.

При разработването на проектните предложения конкретният бенефициент задължително трябва да предвиди в изпълнението на проектите следната дейност:

- Дейности за информация и комуникация по проекта – съгласно Общите условия към финансираните по ОПРР 2014-2020 г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г. (**Приложение 3** към настоящите Условия за кандидатстване). С оглед осигуряване публичността и информирането на обществеността относно финансовия принос на ЕС за реализацията на даден проект е необходимо проектното предложение да предвижда пресконференция/конференция по повод стартирането на проекта, както и подобно събитие при приключване на проекта за оповестяване резултатите от реализацията му.

ВАЖНО!!! Във формуляра за кандидатстване, в раздел 5 „Бюджет“, разходите за информация и комуникация следва да се представят като обща сума. Подробното описание и обосновката на видовете разходи за информация и комуникация следва да бъдат посочени във формуляра за кандидатстване, раздел 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“, дейност: Осигуряване на информация и комуникация по проекта.

13.1. Степен на проектна готовност

Задължение на кандидатът е да извърши проверка за наличие на технически/работен проект съгласно ЗУТ, за планираните строителни/ремонтни работи.

- В случаите, когато строително-монтажните работи не изискват такъв проект съгласно ЗУТ, предвидените в проектното предложение дейности трябва да се основават на **архитектурно заснемане** на сградата/помещенията, обект на интервенция (включително дворното пространство, ако е приложимо), **заверено от главния**

архитект на общината, или от главния архитект на районната администрация, според категорията на сградата, обяснителна записка и детайлна количествено-стойностна сметка.

При доставка на оборудване/обзавеждане – остойностен списък на предвиденото за закупуване оборудване/обзавеждане съгласно Приложение Б1.

В случаите, когато строително-монтажните работи изискват технически/работен проект съгласно ЗУТ, предвидените в проектното предложение дейности трябва да се основават на:

- Технически или работен проект съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка в пълно съответствие с КС на проектантите;
- Техническият/ работният проект следва да бъде надлежно съгласуван с всички експлоатационни дружества и други съгласувателни органи съгласно действащата нормативна уредба и одобрен от главния архитект на Общината или от главния архитект на районната администрация, според категорията на сградата, когато се изисква съгласно ЗУТ.
- Оценка на съответствието на инвестиционния проект със съществените изисквания към строежите, изготвена като комплексен доклад от лицензирана фирма-консултант /независим строителен надзор/ за строежи 1-ва и 2-ра категория или Решение на експертния съвет на одобряващата администрация за строежи 3 -та, 4-та и 5-та категория, съгласно чл.142, ал.6 от ЗУТ;
- Оценка за съответствие на инвестиционния проект със същественото изискване по чл. 169, ал. 1, т. 6 от ЗУТ, изготвена по реда на Наредба № 7 от 2004 г. за енергийна ефективност на сгради (ако е приложимо);
- Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ дали следва да бъдат проведени разрешителните и/или съгласувателните процедури по Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и Закона за защитените територии (ЗЗТ) *(в случай на строителство на нови сгради, съоръжения и елементи на транспортната и техническата инфраструктура, изрично описани в приложение №1 и №2 от ЗООС).*
- Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и/или Решение по ОВОС, съгласно чл. 18 от същата наредба *(в случай че е приложимо).*
- Решение по чл. 18 или съответно решение по чл. 20 и чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони *(в случай че е приложимо)*
- Разрешителни и/или съгласувателни документи от съответните институции *(ако са необходими такива съгласно българското законодателство);*
- Влязло в сила разрешение за строеж, издадено по реда на чл.148-156 от ЗУТ; Разрешението за строеж, издадено въз основа на одобрения инвестиционен проект, по реда на чл. 148-156а от ЗУТ, следва да съдържа максимално подробна информация относно всички одобрени проектни части на инвестиционния проект, всички съгласувателни и разрешителни документи;

- При доставка на оборудване/обзавеждане – **стойностен списък на предвиденото за закупуване оборудване/обзавеждане съгласно Приложение Б1.**

В случай, че на етапа на кандидатстване за обекта на интервенция няма разработен инвестиционен проект в пълна проектна готовност (вкл. разрешение за строеж), **но строително-монтажните работи изискват такъв**, предвидените в проектното предложение дейности следва да се основават на:

- **Архитектурно заснемане, заверено от главния архитект на общината или от главния архитект на районната администрация, според категорията на сградата за обектите на интервенция, които ще се ремонтират и/или изграждат (включително дворното пространство, ако е приложимо), заедно с обяснителна записка, както и индикативна количествено-стойностна сметка по групирани показатели;**
- При доставка на оборудване/обзавеждане – **стойностен списък на предвиденото за закупуване оборудване/обзавеждане съгласно Приложение Б1**

ВАЖНО!!!

Техническата документация няма да бъде предмет на оценка по настоящата процедура и в тази връзка не се представя на етапа на кандидатстване. Конкретният бенефициент носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта.

На етапа на кандидатстване към проектното предложение конкретният бенефициент следва да представи:

Декларация от конкретния бенефициент в зависимост от степента на проектната готовност на обекта на интервенция, както следва:

– За обект в пълна степен на проектна готовност бенефициентът представя декларация, че:

- За обекта на интервенция има готов работен/технически проект, изготвен и одобрен съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка по видове СМР в пълно съответствие с КС на проектантите;
- Техническата документация отговаря на функционалните изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата за съответната социална/здравно-социална услуга и е съгласувана с Министерство на труда и социалната политика;
- В техническата документация са включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за реструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.
- за инвестиционния проект има издадено (ако е приложимо):
  - Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ дали следва да бъдат проведени разрешителните и/или съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и Закона за защитените територии (ЗЗТ) (в случай на строителство на нови сгради, съоръжения и елементи на транспортната и техническата инфраструктура, изрично описани в приложение №1 и №2 от ЗООС).

- Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и/или Решение по ОВОС, съгласно чл. 18 от същата наредба (*в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ*);
- Решение по чл. 18 или съответно решение по чл. 20 и чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (*в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ*);
- В случай на издадени Решения по ЗООС, ЗБР и ЗЗТ инвестиционният проект е съобразен с условията и мерките в Решенията и съответства на описаните параметрите в тях (*ако е приложимо*).
- **За обект, за който няма разработен инвестиционен проект в пълна проектна готовност (вкл.разрешение за строеж), бенефициентът представя декларация, че:**
  - За обекта на интервенция ще бъде изготвен работен/технически проект, одобрен съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка по видове СМР в пълно съответствие с КС на проектантите;
  - Техническата документация ще отговаря на функционалните изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата за съответната социална/здравно-социална услуга и ще бъде съгласувана с Министерство на труда и социалната политика;
  - В техническата документация ще бъдат включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за преструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания;
  - за инвестиционния проект ще бъде издадено (ако е приложимо):
    - Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ дали следва да бъдат проведени разрешителните и/или съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и Закона за защитените територии (ЗЗТ) (*в случай на строителство на нови сгради, съоръжения и елементи на транспортната и техническата инфраструктура, изрично описани в приложение №1 и №2 от ЗООС*).
    - Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и/или Решение по ОВОС, съгласно чл. 18 от същата наредба (*в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ*);
    - Решение по чл. 18 или съответно решение по чл. 20 и чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (*в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ*);
    - В случай на издадени Решения по ЗООС, ЗБР и ЗЗТ инвестиционният проект е съобразен с условията и мерките в Решенията и съответства на описаните параметрите в тях (*ако е приложимо*).
- **За обект, за който не се изисква инвестиционен проект съгласно ЗУТ, бенефициентът представя декларация, че:**

- За обекта на интервенция е изготвено **архитектурно заснемане** на сградата/помещенията, обект на интервенция (включително дворното пространство, ако е приложимо), заверен от главния архитект на общината **или от главния архитект на районната администрация, според категорията на сградата, обект на интервенция**, обяснителна записка и детайлна количествено-стойностна сметка.
- Техническата документация отговаря на функционалните изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата за съответната социална/здравно-социална услуга и е съгласувана с Министерство на труда и социалната политика;
- В техническата документация са включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за преструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.;

Задължение на конкретния бенефициент е да съхранява към всяко проектно предложение **техническата документация в целия ѝ наличен обем** (архитектурно заснемане с обяснителна записка, *технически или работен проект съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, придружен от КС на проектантите по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка по видове СМР, оценка на съответствието със съществените изисквания към строежите*) и **свързаната с нея налична документация** (съгласувания, одобрения и разрешения и др., която се представя на етапа на верификация на разходите.

Разрешението за строеж, издадено въз основа на одобрения инвестиционен проект, по реда на чл. 148-156а от ЗУТ, следва да съдържа максимално подробна информация относно всички одобрени проектни части на инвестиционния проект, както и всички съгласувателни и разрешителни документи съгласно действащата нормативна уредба.

В случай че на етапа на верификация бъдат установени разходи за СМР върху собственост, различна от тази на бенефициента, и която не се използва за целите на съответната услуга както и недопустими разходи съгласно настоящите Условия за кандидатстване, тези разходи няма да се финансират чрез БФП и ще се поемат като собствен принос на бенефициента.

13.2. Изпълнители от страна на бенефициента

Бенефициентът има право да сключва договори с изпълнители за осъществяването на дейности по проекта. При избора на изпълнител бенефициентът прилага Закона за обществените поръчки и съответните нормативни актове по прилагането му.

Управляващият орган ще осъществява предварителен контрол преди верификация на проведени процедури за възлагане на обществени поръчки на всички договори, във връзка с изпълнението на договори за БФП по ОПРР 2014-2020. В тази връзка, преди верификация на отчетени от конкретния бенефициент разходи по сключени договори с изпълнители, Управляващият орган ще извършва проверка на проведените процедури за определяне на изпълнители и сключените договори за законосъобразност, с оглед правомерно верифициране на извършените и отчетени разходи за съответната дейност.

В случай че се констатират нередности при провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки или при изпълнението на договорите с изпълнителите, Управляващият орган си запазва правото да наложи финансови корекции, да откаже възстановяване на средства или да изиска от бенефициента връщане на вече платени средства за разходите, направени в резултат на процедура, проведена по незаконосъобразен начин.

14. КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

14.1. Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ

При предоставяне на безвъзмездната финансова помощ по конкретно проектно предложение ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, детайлно описани по-долу. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на „допустимите разходи“.

Допустимите разходи не трябва да противоречат на:

1. правилата, описани в *Регламент (ЕС) №1301/2013* г. на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006,
2. правилата, описани в *Регламент (ЕС) №1303/2013* на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета
3. Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приет от XLIII Народно събрание на 10 декември 2015 г. Обнародван в „Държавен вестник“, брой: 101, от дата 22.12.2015 г.
4. ПМС № 189 от юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г.
5. Всички други законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Насоки за кандидатстване.

Разходите се считат за допустими в контекста на проектите предложения, ако са налице едновременно следните условия:

1. разходите са за дейности, съответстващи на критериите за подбор на операции, одобрени от Комитета за наблюдение и се извършват от допустими бенефициенти съгласно оперативната програма, под отговорността на Управляващия орган;
2. разходите попадат в категории разходи, включени в Насоките за кандидатстване и в одобрения проект и сключения административен договор/заповед за предоставяне на финансова подкрепа;
3. изборът на изпълнител за реализираните дейности (услуги и/или доставки, и/или строителство) е извършен в съответствие с действащото национално и с европейското законодателство;
4. разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности, съобразно предварително заложените в договора или в заповедта за предоставяне на финансова подкрепа изисквания;
5. разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;

6. разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;
7. разходите са отразени в данъчната документация на бенефициента и могат да бъдат проследени въз основа на ефективно функционираща одитна пътека;
8. разходите могат да се установят и проверят и са подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи.
9. за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ОВ, L 138/5 от 13 май 2014 г.) и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
10. разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи.
11. разходите не са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на ЕС в съответствие с чл. 65, параграф 11 от Регламент № 1303/2013, както и с други публични средства (чл.4, ал.4 от ЗУСЕСИФ).
12. разходите са необходими за изпълнението на проекта и са извършени в съответствие с принципа на доброто финансово управление в съответствие с чл. 30 на Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 1605/2002 на Съвета (ОВ, L 298 от 26.10.2012 г.).

Период на допустимост на разходите

Разходите са допустими за финансиране, ако са направени от бенефициента и са платени между **1 януари 2014 г. и 31 декември 2023 г.**

ВАЖНО!!!

Всички разходи, извършени от бенефициента след 31.12.2023 г., по неприключили проекти не се изплащат от отпуснатата безвъзмездна финансова помощ и не подлежат на верификация, съответно възстановяване и следва да се реализират за сметка на бенефициента.

Преки допустими разходи

Преките допустими разходи по настоящата процедура, свързани с изпълнението на дейностите по проектните предложения, са обобщени в следните основни групи:

- разходи, свързани със **заснемания**, технически и работни проекти и с авторски надзор, финансирани от БФП - **в размер до 5% от стойността на СМР, финансирана от безвъзмездната финансова помощ, одобрена на етапа на кандидатстване от страна на УО на ОПРР;**
- **!!! Когато на етап кандидатстване е предвидено възлагане на инженеринг (проектиране, заедно с авторски надзор и строителство), не се прилага процентно ограничение по отношение на горепосочените разходи.**

- разходи, свързани с набавянето на необходими разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи;
- разходи за извършване на обследване за енергийна ефективност и сертификат за енергийни характеристики на сгради в експлоатация, обследване за установяване на техническите характеристики на сгради, технически паспорт, *в случай на интервенции върху цялата сграда*;
- разходи за строително-монтажни работи. В рамките на общата стойност на СМР, финансирани от БФП, могат да се включат и **непредвидени разходи** за строително-монтажни работи - **в размер до 10% от стойността на СМР, финансирани от БФП**;
- **!!! При възлагане на инженеринг непредвидени разходи за СМР не се допускат.**
- разходи за строителен надзор съгласно чл.168, ал.2 от ЗУТ, финансирани от БФП, – **в размер до 5% от стойността на СМР, финансирана от безвъзмездната финансова помощ, одобрена на етапа на кандидатстване от страна на УО на ОПРР**;
- разходи за оценка на съответствието на проектите, съгласно чл.142, ал.4 и чл.169 от ЗУТ, финансирани от БФП – **в размер до 5% от стойността на разходите за проектиране и авторски надзор, финансирани от безвъзмездната финансова помощ, одобрени на етапа на кандидатстване от страна на УО на ОПРР**;
- **!!! Когато на етап кандидатстване е предвидено възлагане на инженеринг (проектиране, заедно с авторски надзор и строителство), разходите за строителен надзор и оценка на съответствието на проектите, финансирани от БФП, са общо в размер до 5 % от стойността на инженеринга, финансиран от БФП, одобрена на етапа на кандидатстване от страна на УО на ОПРР.**
- разходи, свързани с въвеждането на обекта в експлоатация;
- разходи за **доставка на оборудване/обзавеждане**;
- разходи за услуги, които са пряко свързани с проекта, съфинансиран от Оперативната програма и са необходими за неговата подготовка и изпълнение, като инженерни, технически изследвания, геоложки/геодезически проучвания и други;
- разходи за информация и комуникация, финансирани от БФП, – **до 1% от общите преки допустими разходи, финансирани от безвъзмездната финансова помощ по проекта**;

ВАЖНО!!!

Разходи за консултантски услуги за попълване на формуляра за кандидатстване и приложенията към него, както и разходи за външни услуги за подготовка на документация за възлагане на обществени поръчки, не са допустими за финансиране по настоящата процедура.

Разходи за организация и управление (непреки разходи):

Вариант 1: Възстановяване на разходи за организация и управление под формата по чл. 55, ал. 1, т. 1 на ЗУСЕСИФ - възстановяване на действително направени и платени допустими разходи:

- разходи за възнаграждения за лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта, включително дължимите осигурителни вноски, и
- разходи за командировъчни пари (пътни, дневни и квартирни) на лица - съгласно Наредбата за командировките в страната;

Разходите за организация и управление, финансирани от БФП по проекта не трябва да надвишават 2% от стойността на общите преки допустими разходи, финансирани от безвъзмездната финансова помощ по проекта.

Вариант 2: Възстановяване на разходи за организация и управление под формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 на ЗУСЕСИФ - финансиране с единна ставка за разходите за организация и управление чрез прилагане на процент към допустимите преки разходи

- Съгласно чл. 8 ал.2 на ПМС № 189 от 28 юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014 - 2020 г. за дейности за организация и управление на проект (разходи за възнаграждения за лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта, включително дължимите осигурителни вноски без да бъдат включвани разходи за командировъчни пари), изпълнението на които се предвижда да не се възлага изцяло на външен за бенефициента изпълнител съгласно правилата по чл. 49, ал. 2 ЗУСЕСИФ, безвъзмездна финансова помощ и възстановима помощ се предоставят само под формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 ЗУСЕСИФ, а именно финансиране с единна ставка, определена чрез прилагане на процент към една или няколко определени категории разходи. Изчисляването на максималния размер на допустимите разходи за организация и управление по проекта (без да бъдат включвани разходи за командировъчни пари) се извършва посредством прилагане на процента на единната ставка за финансиране на разходите за организация и управление по проекти, финансирани по ОПРР 2014-2020 към размера на допустимите преки разходи. Процентът ще бъде допълнително определен след приемане на национална методология за определяне на единната ставка за финансиране на разходите за организация и управление по проекти, съфинансирани от ЕСИФ.
- разходи за командировъчни пари (пътни, дневни и квартирни) на лица - съгласно Наредбата за командировките в страната;

ВАЖНО!

Ръководителят на инфраструктурен проект, финансиран по Оперативна програма „Региони в растеж“ трябва да отговаря на следните изисквания:

- Да има висше образование с образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър с не по-малко от 3 години професионален опит в управлението и/или изпълнението, координацията, контрола и администрирането на инфраструктурни проекти.

ВАЖНО!!!

Максималните стойности по отделните разходи, посочени по-горе, са без ДДС.

Разходите за възнаграждения трябва да се отчитат само и единствено в Раздел I „Разходи за персонал“ и Раздел V "Невъзстановим ДДС" /ако е приложимо/ на бюджета.

При условие, че дейността по управлението на проект се възлага на външни за бенефициента лица и цената на извършваната услуга попада в стойностните граници, посочени в ЗОП за бенефициента ще възникне задължение за спазване съответните

разпоредби на ЗОП. Във връзка с указания на дирекция "Централно координационно звено" към МС относно прилагане на Закона за обществените поръчки /ЗОП/ в случаите, когато бенефициентът предвижда възлагане на дейности по управление или изпълнение на проект, на лице, с което не е в трудово или служебно правоотношение, включително и когато лицето е било обект на оценка следва да се има предвид че:

В този случай бенефициентът следва да приложи ЗОП с оглед обстоятелството, че лицето не е в трудово или служебно правоотношение с него и по този начин не е налице предвиденият в чл. 49, ал. 3 от ЗУСЕСИФ фактически състав въз основа, на който се изключва приложимостта на ЗОП.

Ако дейностите по управление на даден проект се изпълняват от служители на конкретния бенефициент, за него не възниква задължение за провеждане на процедура по ЗОП, тъй като изпълнението се извършва в самата организация. В този случай при определяне на възнагражденията на членовете на екипа бенефициентът следва да спазва чл. 49 ал. 2 и 3 от ЗУСЕСИФ и ПМС № 189 от юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г..

Специфични допустими разходи:

Невъзстановимият данък добавена стойност е допустим разход, съгласно Указание на министъра на финансите ДНФ №3/23.12.2016 г. за третиране на данъка върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014-2020 г. (**Приложение И към Условието за кандидатстване**)..

Бенефициентът определя ДДС като невъзстановим, когато:

1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;
2. бенефициентът е регистрирано лице по чл.97а, чл.99 и чл.100, ал.2 по ЗДДС;
3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т.2, и стоките и услугите, финансирани по настоящата процедура са предназначени за:
  - ✓ извършване на освободени доставки по глава четвърта по ЗДДС, или
  - ✓ безвъзмездни доставки на стоки и/или услуги, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето (чл. 3, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗДДС)
4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по настоящата процедура, не е на лице на основание чл.70, ал.1, т.4, 5 от ЗДДС.
5. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и е приложил разпоредбите на чл.71а и чл. 71б от ЗДДС, в сила от 1 януари 2017 г.

14.2. Недопустими разходи

Недопустими разходи по настоящата процедура са недопустимите разходи съгласно:

1. правилата, описани в *Регламент (ЕС) №1301/2013 г.* на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006,

2. правилата, описани в *Регламент (ЕС) №1303/2013* на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета
3. разпоредбите на ПМС № 189 от юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г.
  - разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;
  - глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
  - комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута;
  - данък върху добавената стойност, освен когато не е възстановим;
  - закупуване на дълготрайни материални активи - втора употреба;
  - разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти.
  - лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездна финансова помощ, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
  - субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови трансакции.
  - разходи за дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него;
  - разходи за консултантски услуги, свързани с попълването на документите за кандидатстване по настоящата процедура, както и **разходи за външни услуги** за подготовка на документация за възлагане на обществени поръчки.
  - разходи, които не са посочени като допустими по настоящата процедура.

ВАЖНО!!!

Размерът на безвъзмездната финансова помощ е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи. Извършените от конкретния бенефициент недопустими разходи не подлежат на верификация.

15. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

Целта на предвиденото в рамките на настоящата процедура финансиране е осигуряването на необходимата социална инфраструктура в подкрепа на процеса по деинституционализация на грижата за деца в България.

В изпълнение на мерките по Актуализирания план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализацията на децата в Република България“ и с цел успешното реализиране на процеса на деинституционализация на грижата за деца е предвидено създаването и функционирането на следните видове социални услуги:

- Центрове за обществена подкрепа/Общности центрове за деца и семейства, с възможност за спешен прием;
- Дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства;
- Дневни центрове за подкрепа на деца с тежки множествени увреждания и техните семейства;
- Центрове за настаняване от семеен тип за деца;
- Преходни жилища за деца от 15 до 18-годишна възраст;
- Наблюдавани жилища за младежи от 18 до 21 г.

Предвижда се и създаването и функционирането на два вида интегрирани здравно-социални услуги:

- Центрове за специализирана здравно-социална грижа за деца с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи;
- Центрове за специализирана здравно-социална грижа за деца с високо-рисково поведение и потребност от специални здравни грижи.

Изграждането, ремонтът, обзавеждането и оборудването на посочените услуги ще се финансира в рамките на настоящата процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, като ще се финансира и ремонта, преустройството, обзавеждането и оборудването, необходими за разширяване на дейността на вече съществуващи и функциониращи услуги от следните видове:

- Центрове за обществена подкрепа
- Дневни центрове за подкрепа на деца с увреждания и техните семейства и Центрове за социална рехабилитация и интеграция за деца.

Гореизброените дейности ще се финансират само в общините, включени в Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги, утвърдени от Междуведомствената работна група за управление на процеса по деинституционализация на грижата за деца. Финансиране на меките мерки, свързани с предоставянето на посочените услуги, ще се осъществи по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР) 2014-2020 г.

Деинституционализацията на грижата за деца е едно от най-важните условия за гарантиране на правата на децата, които по една или друга причина не могат или има риск да не могат да се отглеждат от своите биологични семейства. По смисъла на чл. 1-4 от Закона за закрила на детето държавата има основен ангажимент да защитава и гарантира правата на детето във всички сфери на обществения живот за всички групи деца и да създава подходящи условия за тяхното развитие. Закрилата на децата се основава на редица принципи, сред които осигуряване на най-добрия интерес на детето и отглеждането му в семейна среда. Прилагането на основния принцип, че семейството е най-добрата среда за отглеждането и развитието на всяко дете, е основната движеща сила на протичащия процес на деинституционализация на грижата за деца в страната. Процесът е свързан с дълбока социална промяна, основана на разбирането, че всеки има право на подкрепа в общността. В тази връзка, основната цел при реализирането на процеса на деинституционализация на грижата за децата е не само извеждане и предотвратяване настаняването на деца в специализирани институции, а също така и създаване на подходящи услуги в общността за подкрепа на децата и семействата, с цел превенция на рисковете и създаване на условия, които в най-голяма степен ще отговорят на индивидуалните потребности на децата и ще гарантират техните права и интереси. В контекста на ангажимента на държавата за гарантиране на правата на децата, включително правото им на живот в семейна среда, именно държавата е задължена да осигури и развива качествени, достъпни и подходящи услуги на национално ниво, които да подкрепят

семействата и децата, като целта е взаимнообвързаност на социални, здравни, образователни и други мерки в подкрепа на децата и техните семейства.

С приемането на Актуализирания план за действие държавата е поела ангажимент след края на финансирането на социалните и интегрираните здравно-социални услуги по операцията по ОПРЧР 2014-2020 да осигури устойчивост на тези услуги със средства от държавния бюджет, като делегирани от държавата дейности.

В чл. 17 от Закона за социалното подпомагане е регламентирано, че социалните услуги за деца са безплатни, когато са делегирани от държавата дейности, освен в случаите, когато заплащане е предвидено в закон. Те се предоставят безплатно, като израз на ангажираността и особения интерес на държавата да защитава и гарантира правата на децата.

Съгласно чл. 18а от ЗСП отговорни за управлението и предоставянето на социални услуги, делегирани от държавата дейности и местни дейности, са общините. Този факт е от изключително значение, от гледна точка на предоставената възможност на общините да развиват и управляват услугите за хората в неравностойно положение и децата въз основа на конкретните потребности на населението на общината от определени услуги. Като доставчик на социални услуги те не изпълняват икономическа дейност, а действат в качеството им на публични органи, които провеждат социалната политика на своята територия. Като такива за тях възниква задължението да планират, управляват и определят какви социални услуги да се предоставят на тяхната територия на местно ниво (в съответствие със Закона за социалното подпомагане и Правилника за неговото прилагане) и да осигурят предоставянето им в съответствие с националните приоритети. Икономическият интерес не би могъл да е водещ в този сектор, където движеща сила са потребностите на всички уязвими групи, които поради различни социални причини нямат възможност да заплатят реалната цена за предоставяната услуга. Намесата на държавата тук е необходима в по-голяма степен, предвид ролята на социалните услуги и тяхното важно значение за социалното включване на хората в уязвимо положение.

Социалните услуги, които са включени в Актуализирания план за действие и Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги нямат пазарен аналог на национално ниво. Действително според чл. 18 от ЗСП социалните услуги могат да се предоставят от държавата, общините, български физически лица, регистрирани по Търговския закон, юридически лица и физически лица, извършващи търговска дейност и юридически лица, възникнали съгласно законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз или на друга държава от Европейското икономическо пространство, след вписване в регистър към Агенцията за социално подпомагане (АСП). Тук обаче е важно да се уточни, че частните доставчици нямат интерес със собствено финансиране да изграждат и предоставят подобни социални услуги, тъй като тези дейности са ангажимент на държавата и се финансират със средства от държавния бюджет. Частните субекти, независимо, че нямат ограничение съгласно действащото специално законодателство да предоставят всички видове социални услуги, регламентирани в чл. 36 от ППЗСП, в които се включват и услугите по посочената схема, реално не ги предоставят със собствено финансиране, а обикновено кандидатстват за възлагане на управлението на социалните услуги, делегирани от държавата дейности от страна на общините.

Законодателството предвижда възможност (чл. 18а, ал. 3 от ЗСП) кметът на общината да възложи управлението на социалните услуги, които са открити като делегирани от държавата дейности и местни дейности, на частни доставчици само чрез конкурс или по договаряне при единствен кандидат, но следва да се отбележи, че това е правна възможност, а не задължение на общините. Въпреки тези специфики, от страна на държавата са създадени необходимите условия и предпоставки за насърчаване на предприемачеството и конкурентостта в сферата на социални услуги чрез ясно разписана в специалното законодателство възможност за възлагане на управлението им на частни доставчици по прозрачен начин и на база конкурентен подбор. Възлагането обаче не променя характера на услугата. Услугата

продължава да бъде делегирана от държавата дейност или местна дейност. Тя не става частна услуга, независимо, че управлението ѝ се осъществява от частен доставчик. Този доставчик ползва държавни или общински средства, той се отчита на общината и не може да формира печалба или пък да предвижда такси и т.н.

На базата на гореизложеното може да се направи изводът, че изброените по-горе социални услуги, за чието предоставяне ще служи финансираната по настоящата процедура инфраструктура са с неикономически характер, тъй като се предоставят безплатно, финансират се изцяло от държавния бюджет и нямат пазарен аналог, т.е. няма пазар за тези услуги. В тази връзка безвъзмездната финансова помощ по процедурата попада извън обхвата на правилата по държавните помощи.

Бенефициентите по настоящата процедура са длъжни да спазват законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи и да не допуснат средствата, получени по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, да бъдат предоставени на трети лица в нарушение на правилата за конкуренцията.

16. ХОРИЗОНТАЛНИ ПОЛИТИКИ

Във всяко проектно предложение следва да бъдат отчетени заложените в ОПРР 2014-2020 хоризонтални принципи, както следва:

16.1. Устойчиво развитие

Съответствие на ОПРР 2014-2020 с насоките за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата

В изпълнение на новите изисквания за интеграция на ПОС и ПИК във фондовете на Европейския съюз за програмнен период 2014-2020, Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 прилага принципа на интегриране на ПОС и ПИК в процеса на програмиране чрез избора на тематични цели и инвестиционни приоритети, попадащи в областта на околната среда и климата. Конкретно, чрез своите мерки, ОПРР 2014-2020 допринася за изпълнение на следните интервенции от насоките:

Интервенция 1 „Необходими интервенции за по-добро управление на водите за постигане на по-добър екологичен статус, по-висока ефективност на този ресурс и справяне с последствията върху водите от изменението на климата“:

По Направление „По-ефективно използване на водите, вкл. екоинновации, нови технологии в областта на водите и методи в областта на оценките на състоянието, мониторинга и управлението, пречистването на водите“, ОПРР 2014-2020 г. ще има принос, когато става въпрос за мерки, които са част от ремонта и реконструкцията на сгради обект на финансиране.

Интервенция 4 „Необходими интервенции за действия по климата: енергийната ефективност и ВЕИ“:

По Направления 4.1. „Повишаване на енергийната ефективност, вкл. смяна на горивната база в: 4.1.1. публични сгради (държавни и общински), 4.1.2. в жилищни сгради и 4.1.3. в здравни и социални заведения ОПРР 2014-2020 допринася чрез приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура“.

Съответствие на ОПРР 2014-2020 с документ „Анализ на риска и оценка на уязвимостта на секторите в българската икономика от измененията на климата“

Интервенциите по ОПРР 2014-2020 г. ще спомогнат за намаляване на установените в рамковия документ негативни ефекти в различни сектори в резултат на изменението на климата и ще спомогнат за изпълнението на заложените в него препоръки за адаптирането на съответния сектор към климатичните промени. Мерките за енергийна ефективност по

отношение на сградния фонд ще спомогнат за адаптиране на социална инфраструктура към очакваните климатични изменения и ще отговоря на нуждите за енергийно обновяване на сградния фонд, посочени в рамковия документ.

Съответствие на ОПРР 2014-2020 с Насоки за интегриране на политиката по околна среда (ПОС) и политиката по изменение на климата (ПИК) в Европейските структурни и инвестиционни фондове (Фаза „Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014 - 2020 г.“)

При изпълнението на ОПРР 2014-2020 ще бъдат отразени приложимите общи и специфични критерии, които произтичат от законодателни изисквания за програмата, от Насоките за интегриране на ПОС и ПИК в Европейските структурни и инвестиционни фондове (фаза изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014 - 2020 г.), като съответните изисквания се включват в приложимите документи на съответния етап от изпълнение на програмата – насоки за кандидатстване, договори за безвъзмездна финансова помощ, указания към бенефициентите и др.

При изпълнение на ОПРР 2014-2020 ще бъдат спазени задължителните изисквания, произтичащи от Становище на МОСВ по Екологична оценка № 7-4/2013 за съгласуване на ОПРР 2014-2020 и решенията по тригодишните доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на ОПРР 2014-2020, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на програмата.

16.2. Равни възможности и недопускане на дискриминация, равенство между половете

Всички проекти по програмата, насочени към подобряване на сградите за подкрепа деинституционализацията на социалните услуги за деца, следва да включват задължителна хоризонтална дейност „Подобряване достъпа за хора с увреждания”.

Предприемането на такива мерки ще повиши значително възможностите на икономически неактивното население, на хората със затруднена мобилност и осигурява съответствие с Дългосрочната национална стратегия за заетост на хората с увреждания 2011-2020 г. и с Конвенцията за правата на хората с увреждания.

Принципите на равните възможности и недискриминация следва да бъдат спазвани при подготовката и изпълнението на всички проекти, финансирани от ОПРР 2014-2020.

17. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

Планираната продължителност на всеки проект, включително дейностите, предвидени в него, **не може да надвишава 24 месеца.**

ВАЖНО!

Конкретният бенефициент трябва да предвиди в продължителността на проектите процедури като подготовка и одобрение на техническата документация, издаване на необходимите разрешителни и съгласувателни документи, провеждане на обществени поръчки за строителство, услуга и/или доставка, процес по строителство и въвеждане в експлоатация, отчетност, окончателно разплащане към изпълнителите, подаване на искане за окончателно плащане и др.

18. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Проектното предложение се оценява в съответствие с критериите, одобрени от Комитета за наблюдение на ОПРР 2014-2020 г. и описани в настоящите Условия за кандидатстване.

ВАЖНО!!!

Изработването, съгласуването и одобряването на техническата документация по реда на ЗУТ и подзаконовите нормативни документи е изцяло отговорност на конкретните бенефициенти в качеството им на Възложители. УО на ОПРР няма задължение да оценява техническата документация за съответствието ѝ с действащата нормативна уредба.

Проектните предложения по настоящата процедура се оценяват без сформирание на оценителна комисия. Веднага след получаването на проектно предложение, УО на ОПРР ще стартира процедура по неговата оценка. Оценката на проектно предложение се документира чрез попълване на контролен лист и включва оценка на административното съответствие, допустимостта и техническо и финансово качество.

При установяване на нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите Управляващият орган изпраща на конкретния бенефициент уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Неотстраняването им в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. Срокът по оценяване на проектно предложение спира да тече до датата на тяхното отстраняване и до постигане на пълно съответствие с критериите за оценка (отговор „ДА“ или „Неприложимо“ на всички позиции в оценителната таблица).

19. КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Оценката се извършва в ИСУН 2020 и се документира чрез попълване на таблица, включваща следните критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на ОПРР 2014-2020:

№	Критерии за оценка на проектно предложение	Да	Не	Н/П	Забележки ²
1.	Критерии за административно съответствие				
1.1.	Приложени са всички задължително изискуеми документи за кандидатстване, в изисквания формат, подписани с електронен подпис на лицето, представляващо кандидата, или оправомощено за целите на подаване на проектно предложение лице	☐	☐		
1.2.	Приложено е пълномощно на лицето, което подписва с електронен подпис от името на кандидата документите за кандидатстване по проектно предложение в ИСУН 2020, и допълненията и поясненията към него (ако е приложимо)	☐	☐	☐	
1.3.	Приложена е декларация за съгласие данните от статистическите изследвания, провеждани от Националния статистически институт, за дейността на конкретния бенефициент да бъдат предоставяни от	☐	☐		

²
конкретният обект, за който се отнася критерият.

Посочва се

№	Критерии за оценка на проектно предложение	Да	Не	Н/П	Забележки ²
	Националния статистически институт на Управляващия орган на ОПРР 2014-2020, както и разпространявани/публикувани в докладите за изпълнение на програмата (Приложение А1)				
1.4.	Приложен е остойностен списък на предвиденото за закупуване оборудване/обзавеждане (Приложение Б1)	☐	☐	☐	
1.5.	Приложена е декларация, че проектът или дейности от него не е финансиран от други публични източници (Приложение В1)	☐	☐		
1.6.	Приложена е декларация, че проектът не генерира приходи (Приложение В2)	☐	☐		
1.7.	Приложен е документ за собственост върху недвижимия имот, обект на интервенция по проекта, от който става ясно, че недвижимият имот е държавна/общинска собственост, предоставена за безвъзмездно ползване за нуждите на съответната социална, здравно-социалната услуга.	☐	☐		
1.8.	<p>Приложено е Решение на Общинския съвет/Декларация от министъра на здравеопазването за кандидатстване с проекта по настоящата процедура, с което се декларира, че :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. поема ангажимент за създаване на съответната социална/здравно-социална услуга. 2. до приключване на строително-ремонтните работи по изпълнението на настоящия проект, ще стартира създаването на съответната услуга; 3. услугата ще бъде поддържана минимум 5 години след датата на приключване на дейностите по проекта и верификация на искането за окончателно плащане от страна на УО; 4. предназначението на сградата/помещенията, обект на интервенция по проекта, няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след датата на приключване на дейностите по проекта и верификация на искането за окончателно плащане от страна на УО. 5. поема ангажимент, че до втория краен срок за кандидатстване ще представи проектни предложения за всички услуги, които са предвидени да се изградят от конкретния бенефициент съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги <p><u>В случай на съществуваща услуга, следва да се поеме ангажимент само по т.3, т.4 и т.5.</u></p>	☐	☐		

№	Критерии за оценка на проектно предложение	Да	Не	Н/П	Забележки ²
1.2.	<p>Приложено е писмо за подкрепа от МТСП:</p> <ul style="list-style-type: none"> за съгласуване на местоположението на сградния фонд за съгласуване на обяснителна записка (в случаите, когато строително-монтажните работи не изискват разработването на инвестиционен проект съгласно ЗУТ) за съгласуване на технически или работен проект (в случаите, когато има разработен готов работен/технически проект с издадено разрешение за строеж на етапа на кандидатстване) за съгласуване на списък на предвиденото оборудване/обзавеждане 	☐	☐		
1.3.	<p>За обект в пълна степен на проектна готовност е приложена декларация от конкретния бенефициент, че:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ За обекта на интервенция има готов работен/технически проект, изготвен и одобрен съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка по видове СМР в пълно съответствие с КС на проектантите; ➤ Техническата документация отговаря на функционалните изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата за съответната социална/здравно-социална услуга и е съгласувана с Министерство на труда и социалната политика; ➤ В техническата документация са включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за реструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания ➤ <u>за инвестиционния проект има издадено (ако е приложимо):</u> <ul style="list-style-type: none"> - Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ дали следва да бъдат проведени разрешителните и/или съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и Закона за защитените територии (ЗЗТ) (в случай на 	☐	☐	☐	

№	Критерии за оценка на проектно предложение	Да	Не	Н/П	Забележки ²
	<p><i>строителство на нови сгради, съоръжения и елементи на транспортната и техническата инфраструктура, изрично описани в приложение №1 и №2 от ЗООС).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и/или Решение по ОВОС, съгласно чл. 18 от същата наредба <i>(в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ);</i> - Решение по чл. 18 или съответно решение по чл. 20 и чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони <i>(в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ);</i> - В случай на издадени Решения по ЗООС, ЗБР и ЗЗТ инвестиционният проект е съобразен с условията и мерките в Решенията и съответства на описаните параметрите в тях <i>(ако е приложимо).</i> <p>(за обекти, които кандидатстват с пълен инвестиционен проект, вкл. разрешение за строеж)</p>				
1.4.	<p>За обект, за който няма разработен инвестиционен проект в пълна проектна готовност, е приложена декларация от конкретния бенефициент, че:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ За обекта на интервенция ще бъде изготвен работен/технически проект, одобрен съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка по видове СМР в пълно съответствие с КС на проектантите; ➤ Техническата документация ще отговаря на функционалните изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата за съответната социална/здравно-социална услуга и ще бъде съгласувана с Министерство на труда и социалната политика; ➤ В техническата документация ще бъдат включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба 	☐	☐	☐	

№	Критерии за оценка на проектно предложение	Да	Не	Н/П	Забележки ²
	<p>№ 4 от 1 юли 2009 г. за реструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.;</p> <p>➤ <u>за инвестиционния проект ще бъде издадено (ако е приложимо):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ дали следва да бъдат проведени разрешителните и/или съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и Закона за защитените територии (ЗЗТ) (в случай на строителство на нови сгради, съоръжения и елементи на транспортната и техническата инфраструктура, изрично описани в приложение №1 и №2 от ЗООС). - Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и/или Решение по ОВОС, съгласно чл. 18 от същата наредба (в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ); - Решение по чл. 18 или съответно решение по чл. 20 и чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ); - В случай на издадени Решения по ЗООС, ЗБР и ЗЗТ инвестиционният проект е съобразен с условията и мерките в Решенията и съответства на описаните параметрите в тях (ако е приложимо). <p>(за обекти, за които няма пълен инвестиционен проект, вкл.разрешение за строеж)</p>				
1.5.	<p>За обект, за който не се изисква инвестиционен проект съгласно ЗУТ, бенефициентът представя декларация, че:</p> <p>➤ За обекта на интервенция е изготвено архитектурно заснемане на сградата/помещенията, обект на интервенция (включително дворното пространство, ако е приложимо), заверено от главния архитект на общината или от главния архитект на районната администрация, според категорията на сградата, обяснителна записка и</p>	☐	☐	☐	

№	Критерии за оценка на проектно предложение	Да	Не	Н/П	Забележки ²
	<p>детайлна количествено-стойностна сметка.</p> <p>➤ Техническата документация отговаря на функционалните изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата за съответната социална/здравно-социална услуга и е съгласувана с Министерство на труда и социалната политика;</p> <p>➤ В техническата документация са включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за преструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.;</p> <p><u>(за обекти, за които не се изисква инвестиционен проект съгласно ЗУТ)</u></p>				
2.	Критерии за допустимост				
2.1.	Проектното предложение съответства на критериите за допустимост на кандидата	☐	☐		
2.2.	Дейностите по проекта съответстват на допустимите дейности по процедурата	☐	☐		
2.3.	Предвидените обекти на интервенция по проекта са в съответствие с Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги за съответния конкретен бенефициент	☐	☐		
2.4.	До изтичане на първия краен срок за кандидатстване конкретният бенефициент е представил проектни предложения в размер на БФП минимум 50% от бюджета, който му е определен в Насоките за кандидатстване	☐	☐	☐	
2.5.	В рамките на проектните предложения, подадени до втория краен срок е предвидено създаването на всички услуги, за които отговаря конкретният бенефициент съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги	☐	☐	☐	
2.6.	Дейностите по проекта НЕ са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването му за финансиране, независимо дали всички свързани плащания са извършени от конкретния бенефициент или не	☐	☐		
2.7.	Продължителността на проекта съответства на максимално допустимия период на изпълнение, съгласно Насоките за кандидатстване	☐	☐		

№	Критерии за оценка на проектно предложение	Да	Не	Н/П	Забележки ²
2.8.	Разходите по проекта, финансирани чрез БФП, са допустими за финансиране в съответствие с Насоките за кандидатстване	☐	☐		
2.9.	Спазени са процентните ограничения на разходите съгласно Насоките за кандидатстване	☐	☐		
2.10.	Интервенции върху собственост, различна от тази на бенефициента, или държавна/общинска собственост, и която не се използва за целите на съответната услуга, не се финансират чрез БФП	☐	☐		
2.11.	Проектът предвижда мерки за информация и комуникация съгласно Насоките за кандидатстване	☐	☐		
2.12.	Проектът е в съответствие с хоризонталните политики на ЕО (устойчиво развитие, равни възможности и недопускане на дискриминация, равенство между половете)	☐	☐		
2.13.	Проектното предложение допринася за изпълнението на Стратегията на ЕС за Дунавския регион	☐	☐		
3.	Критерии за техническа и финансова оценка				
3.1.	Целта на проектното предложение е ясно и точно формулирана и съответства на целта на настоящата процедура за безвъзмездна финансова помощ	☐	☐		
3.2.	Проектът обосновава ясно и точно необходимите инвестиции с оглед подобряване на качеството на предлаганите социални, здравно-социални услуги в изградената/ модернизирания инфраструктура. Обосновани са проблеми и конкретни комплексни нужди, които ще бъдат разрешени с осъществяването на проекта.	☐	☐		
3.3.	Дейностите по проекта са описани подробно и обхватът и времетраенето им е ясен	☐	☐		
3.4.	Крайните потребители и целевите групи по проекта са ясно идентифицирани	☐	☐		
3.5.	Планът за действие е реалистичен; разпределението на дейности във времето е балансирано и позволява гладко управление и изпълнение	☐	☐		
3.6.	Представена е информация за планираните процедури за избор на изпълнители от страна на бенефициента (по ЗОП)	☐	☐		
3.7.	Целевите стойности на индикаторите за продукт са ясно и точно остойностени и ще допринесат за постигане на заложената цел на ниво Приоритетна ос	☐	☐		
3.8.	Проектът предвижда ясна институционална организация за управление; длъжностите на членовете на екипа са подробно описани. Кандидатът	☐	☐		

№	Критерии за оценка на проектно предложение	Да	Не	Н/П	Забележки ²
	разполага с необходимия капацитет за изпълнение на планираните дейности в проектното предложение.				
3.9	Бюджетните пера са ясни и детайлни и са необходими и достатъчни за изпълнение на проекта	☐	☐		
3.10	Представена е информация във формуляра за кандидатстване, от която става ясно, че проектното предложение предвижда изпълнение, в рамките на 5 годишния период на устойчивост на проекта, на съпътстващи меки мерки, свързани с обновената/създадена инфраструктура и с ясно описани източници на финансиране.	☐	☐		

ВАЖНО!

В случай на констатирани пропуски/несъответствия на проектното предложение с предварително оповестените изисквания, конкретният бенефициент има право да коригира проектното предложение в срок, посочен от УО на ОПРР, който не може да бъде по-кратък от една седмица. В този случай срокът по чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 24, ал. 4 от ПМС 162/05.07.2016 г. спира да тече до датата на тяхното отстраняване.

Искането ще бъде изпратено чрез Модула за електронни услуги на ИСУН 2020, за което конкретният бенефициент получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение в ИСУН 2020.

Конкретният бенефициент следва да приложи стъпките, описани в Приложение Л Ръководството за потребители, за да прегледа Искането за допълнение и пояснение и да отговори на същото, като прикачи в системата изискваните документи или приложи коригираните версии на съществуващи файлове.

Ако конкретният бенефициент не представи изискваната информация в указания срок или в процеса на разяснения и корекции пропуските не могат да бъдат отстранени, проектното предложение може да бъде отхвърлено.

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 24, ал. 4 от ПМС №162/05.07.2016 г. оценяването на проектно/и предложение/я се извършва в срок до три месеца от датата на подаването му/им или от крайния срок за подаването му/им.

За да бъде допуснато до директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички критерии за оценка, съгласно приложение „Таблица за оценка на проектно предложение по процедура чрез директно предоставяне“ по съответната процедура.

20. НАЧИН НА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Кандидатстването по настоящата процедура се осъществява изцяло по електронен път чрез Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение „ИСУН 2020“ на електронен адрес <https://eumis2020.government.bg>. Модулът е достъпен и чрез Единния информационен портал на Структурните фондове на ЕС в България, раздел Информационна система за управление и наблюдение – Е-услуги.

При подаване на проектните предложения се спазва следният ред, илюстриран и описан в детайли в Приложение Л1 „Указания за попълване и подаване на Електронен формуляр за кандидатстване по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 в ИСУН 2020“ и

Приложение Л2 „Ръководство на потребителя за работа с Модула за електронни услуги в ИСУН” към настоящите Насоки:

За да използва Модула за електронните услуги в ИСУН 2020, кандидатът трябва да се регистрира в системата, за да може да създаде и попълни електронен формуляр, да прикача документи към него и да подава проектни предложения.

За да прегледа отворена процедура от оперативната карта кандидатът избира от основното меню „ОТВОРЕНИ ПРОЦЕДУРИ“. Системата визуализира оперативната карта с всички оперативни програми, от която следва да изберете последователно:

Оперативна програма „Региони в растеж” => Приоритетна ос 5 „Регионална социална инфраструктура” => процедура BG16RFOP001-5.001 „Подкрепа за деинституционализация на грижите за деца“.

Формулярът за кандидатстване за проектни предложения, включващ основни данни, данни за кандидата и партньора, бюджет, план за изпълнение, индикатори, екип за управление и др., се попълва директно в системата ИСУН 2020.

В раздел 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“, в поле "Стойност" за всяка една дейност кандидатът следва да попълни стойността за изпълнение на дейността без ДДС в съответствие с предвиденото в бюджета. В случай че за изпълнението на дейността са предвидени и недопустими разходи, то те също трябва да бъдат включени в общата стойност за изпълнение на дейността, както и да бъдат посочени в описанието на дейността. В раздел 10 „План за външно възлагане“ следва да бъде посочена стойността на всички предвидени за възлагане процедури за избор на изпълнители. Стойността на конкретните процедури следва да се посочи без ДДС (включително и непредвидените разходи, ако е приложимо) и да бъде в съответствие с предвиденото в бюджета по проекта и раздел 7.

Кандидатстването започва чрез създаване на нов формуляр за кандидатстване от страна на регистриран потребител. Той попълва формуляра за кандидатстване към съответната избрана процедура, следвайки указанията на УО за попълване на формуляра. Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на формуляра докато той е в работен режим (чернова). Всеки формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН 2020.

Задължително е по настоящата процедура всички подавани прикачени файлове във формат WORD и EXCEL да бъдат подписани с отделена (detached) сигнатура, при която подписваният файл остава непроменен и в явен вид и към него се добавя допълнителен файл с разширение .p7s, който съдържа подписа. Така подписаните файлове се подават в системата като документ и сигнатура. Това може да се реализира с всеки електронен подпис от Регистрираните доставчици на удостоверителни услуги от Комисията за регулиране на съобщенията, както и да се използва избран от потребителя софтуер, имащ функционалността да подписва с отделена сигнатура с подписа на потребителя.

Потребителят прикачва към формуляра за кандидатстване допълнително изискуемите от УО документи в специално обособена секция.

Максималният препоръчителен размер на всеки отделен файл на проектното предложение, който се подава чрез системата, е 20 MB. Общият препоръчителен размер на всички прикачени файлове е 100 MB.

За да се подпише електронно файлът с проектното предложение, е необходимо той да бъде изтеглен и подписан с разширение .isun, като подписването става с отделена (detached) сигнатура, при която изходният файл съдържа само електронния подпис без оригиналния „isun“ документ и е с разширение .p7s, след което се прикачат един или повече подписи. При коректно извършване на описаните действия в Ръководството на потребителя формулярът за

кандидатстване и документите към него се изпращат чрез системата. Системата регистрира подаденото проектно предложение и генерира регистрационен номер. Системата изпраща уведомление до посочения електронен адрес на потребителя, че проектното предложение е регистрирано със съответния регистрационен номер. Кандидатът следва да има предвид, че комуникацията във връзка с проектното предложение се осъществява с регистрирания потребителски профил, подал предложението и **промени на този профил са невъзможни**.

Потребителски профили в портала за кандидатстване на ИСУН 2020, достъпен на адрес <http://eumis2020.government.bg>, са персонални, като за създаването им е необходимо попълването на имейл адрес, към който се асоциира профила. Тъй като комуникацията с оценителна комисия в процеса на оценка и всички корекции по формуляра за кандидатстване се осъществяват през профила на кандидата в ИСУН 2020, е важно подаването на проектното предложение да **се осъществява именно през профила на кандидата**. Освен като потребителско име за профила, имейл адресът е необходим и за получаване на съобщения от системата, например за смяна на паролата и уведомления за получен въпрос от оценителната комисия. Последното е от изключително значение и с оглед на факта, че последваща промяна на имейл адреса, към който е асоцииран профилът на кандидата, е невъзможна.

ВАЖНО: Управляващият орган на ОПРР ще проведе информационни дни за демонстриране работата с Модула за електронни услуги. Периодът на провеждане на информационните дни ще бъде оповестен на интернет страницата на Управляващия орган www.bgregion.eu.

21. СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП КАНДИДАТСТВАНЕ

При кандидатстване по настоящата процедура конкретният бенефициент трябва да попълни уеб-базирания Формуляр за кандидатстване (образец, на който е представен в Приложение А), и съответните приложения към настоящите Насоки за кандидатстване, публикувани на интернет адресите на:

- Управляващия орган на ОПРР www.bgregion.eu в рубрика „Кандидатстване”- „Актуални схеми”,
- Министерството на регионалното развитие и благоустройството www.mrrb.government.bg в рубрика „Обяви”,
- Единния информационен портал за Структурните фондове в България www.eufunds.bg в рубрика „Обяви за набиране на проектни предложения;
- Модула за електронни услуги в ИСУН 2020 <https://eumis2020.government.bg/>

При кандидатстване с проектни предложения, конкретният бенефициент следва да представи по електронен път всички изискуеми документи, както следва:

1. **Формуляр за кандидатстване** - попълва се електронно в ИСУН 2020.
2. **Декларация за съгласие данните от статистическите изследвания, провеждани от Националния статистически институт**, за дейността на конкретния бенефициент да бъдат предоставяни от Националния статистически институт на Управляващия орган на ОПРР 2014-2020, както и разпространявани/публикувани в докладите за изпълнение на програмата (**Приложение А1**) - подава се в оригинал - файл формат WORD, подписан с електронен подпис от кандидата.
3. **Остойностен списък на предвиденото за закупуване оборудване/обзавеждане (ако е приложимо) (Приложение Б1)** - подава се в оригинал - файл формат EXCEL, подписан с електронен подпис от кандидата.

4. Декларация, че проектът или дейности от него не е финансиран от други публични източници (Приложение В1) - подава се в оригинал - файл формат WORD, подписан с електронен подпис от кандидата.
5. Декларация, че проектът не генерира приходи (Приложение В2) - подава се в оригинал - файл формат WORD, подписан с електронен подпис от кандидата.
6. Документ за собственост върху недвижимия имот, обект на интервенция по проекта, от който да става ясно, че недвижимият имот е държавна/общинска собственост, предоставено за безвъзмездно ползване за съответната услуга - подава се във формат сканирано копие.
7. Решение на Общинския съвет/Декларация от министъра на здравеопазването за кандидатстване с проекта по настоящата процедура, с което се декларира, че :
  1. поема ангажимент за създаване на съответната социална/здравно-социална услуга.
  2. до приключване на строително-ремонтните работи по изпълнението на настоящия проект, ще стартира създаването на съответната услуга;
  3. услугата ще бъде поддържана минимум 5 години след датата на приключване на дейностите по проекта и верификация на искането за окончателно плащане от страна на УО;
  4. предназначението на сградата/помещенията, обект на интервенция по проекта, няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след датата на приключване на дейностите по проекта и верификация на искането за окончателно плащане от страна на УО.
  5. поема ангажимент, че до втория краен срок за кандидатстване ще представи проектни предложения за всички услуги, които са предвидени да се изградят от конкретния бенефициент съгласно Картата на услугите за подкрепа в общността и в семейна среда и Картата на резидентните услуги

В случай на съществуваща услуга, следва да се поеме ангажимент само по т.3, т.4 и т.5.

8. Писмо за подкрепа от МТСП:

- за съгласуване на местоположението на сградния фонд
- за съгласуване на обяснителна записка (в случаите, когато строително-монтажните работи не изискват разработването на инвестиционен проект съгласно ЗУТ)
- за съгласуване на технически или работен проект (в случаите, когато има разработен готов работен/технически проект с издадено разрешение за строеж на етапа на кандидатстване)
- за съгласуване на списък на предвиденото оборудване/обзавеждане

Писмото се подава във формат сканирано копие.

9. Декларация от конкретния бенефициент в зависимост от степента на проектна готовност на всеки обект, както следва:

- **За обект в пълна степен на проектна готовност (включително с разрешение за строеж) бенефициентът представя декларация, че:**
  - съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна

количествено-стойностна сметка по видове СМР в пълно съответствие с КС на проектантите;

- Техническата документация отговаря на функционалните изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата за съответната социална/здравно-социална услуга и е съгласувана с Министерство на труда и социалната политика;
- В техническата документация са включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за преструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.

- за инвестиционния проект има издадено (ако е приложимо):

- Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ дали следва да бъдат проведени разрешителните и/или съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и Закона за защитените територии (ЗЗТ) *(в случай на строителство на нови сгради, съоръжения и елементи на транспортната и техническата инфраструктура, изрично описани в приложение №1 и №2 от ЗООС).*
- Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и/или Решение по ОВОС, съгласно чл. 18 от същата наредба *(в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ);*
- Решение по чл. 18 или съответно решение по чл. 20 и чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони *(в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ);*
- В случай на издадени Решения по ЗООС, ЗБР и ЗЗТ инвестиционният проект е съобразен с условията и мерките в Решенията и съответства на описаните параметрите в тях *(ако е приложимо).*

- **За обект, за който няма разработен инвестиционен проект в пълна проектна готовност (вкл.разрешение за строеж), бенефициентът представя декларация, че:**

- За обекта на интервенция ще бъде изготвен работен/технически проект, одобрен съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка по видове СМР в пълно съответствие с КС на проектантите;
- Техническата документация ще отговаря на функционалните изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата за съответната социална/здравно-социална услуга и ще бъде съгласувана с Министерство на труда и социалната политика;
- В техническата документация ще бъдат включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за преструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.;

➤ за инвестиционния проект ще бъде издадено (ако е приложимо):

- Становище от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ дали следва да бъдат проведени разрешителните и/или съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и Закона за защитените територии (ЗЗТ) *(в случай на строителство на нови сгради, съоръжения и елементи на транспортната и техническата инфраструктура, изрично описани в приложение №1 и №2 от ЗООС).*
- Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда и/или Решение по ОВОС, съгласно чл. 18 от същата наредба *(в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ);*
- Решение по чл. 18 или съответно решение по чл. 20 и чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони *(в случай, че е необходимо провеждане на процедури по реда на ЗБР и ЗЗТ);*
- В случай на издадени Решения по ЗООС, ЗБР и ЗЗТ инвестиционният проект е съобразен с условията и мерките в Решенията и съответства на описаните параметрите в тях *(ако е приложимо).*

– **За обект, за който не се изисква инвестиционен проект съгласно ЗУТ, бенефициентът представя декларация, че:**

- За обекта на интервенция е изготвено архитектурно заснемане, заверено от главния архитект на общината или от главния архитект на районната администрация, според категорията на сградата /помещенията, обект на интервенция (включително дворното пространство, ако е приложимо), обяснителна записка и детайлна количествено-стойностна сметка.
- Техническата документация отговаря на функционалните изисквания и насоки за изграждане на инфраструктурата за съответната социална/здравно-социална услуга и е съгласувана с Министерство на труда и социалната политика;
- В техническата документация са включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба № 4 от 1 юли 2009 г. за преструктуриране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хора с увреждания.;

Декларацията се подава в оригинал - файл формат WORD, подписан с електронен подпис от кандидата.

10. Пълномощно на лицето, което подписва с електронен подпис от името на кандидата документите за кандидатстване по проектното предложение в ИСУН 2020 и допълненията и поясненията към него (ако е приложимо) - подава се във формат сканирано копие.

Декларациите на конкретния бенефициент се подписват с електронен подпис от представляващия бенефициента или упълномощено от него лице.

В случаите, когато конкретният бенефициент е упълномощил друго лице да го представлява при електронното подписване на документите за кандидатстване и

потвърждаване на проектното предложение, към проектното предложение се прилага съответното пълномощно по т. 10 по-горе.

22. КРАЕН СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Крайни срокове за кандидатстване: **27 юли 2017 г., 19:00 ч.**

27 октомври 2017 г., 19:00 ч.

ВАЖНО!!!

До 27 юли 2017 г. конкретният бенефициент е длъжен да подаде проектни предложения в размер на минимум 50% от бюджета на БФП, който му е определен.

Въпроси във връзка с попълването на формуляра за кандидатстване и изискванията по настоящата процедура могат да се задават на:

Електронен адрес: **opr@mrbb.government.bg**,
Факс: 9405 383/639, или
Адрес за кореспонденция: гр.София пощ. код 1303,
бул. "Тодор Александров" № 109,
Министерство на регионалното развитие и благоустройството,
Главна дирекция „Градско и регионално развитие“.

При задаване на въпросите ясно се посочва номерът на процедурата за безвъзмездна финансова помощ.

ВАЖНО!

Кандидатите по настоящата процедура могат да искат разяснения в срок до 3 (три) седмици преди изтичането на крайния срок за кандидатстване. Разясненията се съобщават в срок до 2 (две) седмици преди изтичането на крайния срок за кандидатстване.

Публикуваните отговори на въпроси, изпратени на електронния адрес на ОПРР и/или на адреса за кореспонденция, представляват **официално становище на Управляващия орган** и трябва да бъдат взимани под внимание от кандидата при изготвяне на документацията за кандидатстване.

Въпросите и отговорите се вземат предвид при осъществяване на оценката на проектните предложения.

23. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

23.1. Уведомяване относно решението на Управляващия орган

При наличие на положителен резултат от оценяването Ръководителят на Управляващия орган в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобреното проектно предложение. Преди вземане на решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Управляващият орган извършва проверка за липса на двойно финансиране по проекта. Решението на Ръководителя на Управляващия орган да предостави безвъзмездна финансова помощ се обективира в **административен договор с бенефициента**.

Правата и задълженията, които възникват за конкретния бенефициент, са описани в приложения образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна

финансова помощ (**Приложения Е1**) и общите условия за изпълнение, които са неразделна част от настоящите Насоки за кандидатстване (**Приложения Е2**).

23.2. Условия, приложими към изпълнението на проектните предложения, след сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

До 30 работни дни от датата на сключване на договора, Управляващият орган организира въвеждащо обучение за конкретния бенефициент за изпълнение на проекта по съответната процедура, **с изключение на случаите, в които бенефициентът изрично е заявил, че няма да се възползва от тази възможност.**

До 5 работни дни от датата на сключване на договора бенефициентът представя информация за избрания екип за управление на проекта, съгласно **Приложение К1: Образец на автобиография** и начина на избирането му, като в случай на външни за организацията членове на екипа, бенефициентът представя информацията в срок от 5 дни след сключване на договор с тях. Към информацията се представя и Декларация по образец (Приложение К) за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) №966/2012, попълнена от всеки член на екипа, включително и от Ръководителя на проекта

По време на изпълнение на дейностите по проекта, конкретният бенефициент следва да спазва Методическите указания към бенефициенти за изпълнение на договори за предоставяне на БФП, публикувани на интернет страницата на ОПРР 2014-2020 г. www.bgregion.eu.

Видовете промени са описани детайлно в Методическите указания за бенефициенти за изпълнение на договори за предоставяне на БФП, публикувани на интернет-страницата на ОПРР 2014-2020 г. www.bgregion.eu.

ВАЖНО!!!

БЕНЕФИЦИЕНТЪТ се задължава в срок до 3 (три) месеца от датата на влизане в сила на административния договор да обяви всички процедури за избор на изпълнители.

В случай че в срок до 3 (три) месеца от датата на влизане в сила на административния договор БЕНЕФИЦИЕНТЪТ не е обявил всички процедури за избор на изпълнители по проекта, Управляващият орган изпраща предизвестие до БЕНЕФИЦИЕНТА, в което поставя срок от 1 (един) месец за обявяване на процедурите. Неспазването на срока дава право на Управляващия орган едностранно и без предизвестие да прекрати административния договор, за да предотврати или отстрани тежки последици за обществен интерес.

БЕНЕФИЦИЕНТЪТ е длъжен да сключи договори за възлагане на обществени поръчки с изпълнителите по проекта в срок до 12 (дванадесет) месеца от влизане в сила на административния договор.

В случай, че в срок до 12 (дванадесет) месеца от влизане в сила на административния договор БЕНЕФИЦИЕНТЪТ не е сключил договори за обществени поръчки с изпълнител за дейности по проекта, УПРАВЛЯВАЩИЯТ ОРГАН изпраща предизвестие до БЕНЕФИЦИЕНТА, в което поставя срок до 1 (един) месец за сключване на всички договори с изпълнители. Неспазването на срока дава право на УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН едностранно да прекрати договора за БФП, за да предотврати или отстрани тежки последици за обществен интерес

В случай, че БЕНЕФИЦИЕНТЪТ не е сключил договор с изпълнител за дейност по договора за БФП до 12 (дванадесет) месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване, посочен в чл.38, ал.1 от административния договор, финансирането с безвъзмездна финансова помощ се прекратява едностранно от

Ръководителя на Управляващия орган.

ВАЖНО!!!

В съответствие с чл. 71 „Дълготрайност на операциите“ от Общия регламент №1303/2013, в период от 5 (пет) години след извършване на окончателното плащане към бенефициента по административния договор или в периода от време, определен в правилата за държавна помощ (когато е приложимо), бенефициентът е длъжен да изпълнява едновременно следните задължения:

1. да не прекратява или премества дейността си извън програмния район на ОПРР, освен с изричното одобрение на УО на ОПРР;
2. да не променя собствеността или владението на обектите на инвестиция по проекта, с което се дава на дадено търговско дружество или публично правна организация неправомерно преимущество;
3. да не извършва значителна промяна, която засяга естеството, предназначението, целите или условията за изпълнение и която би довела до подкопаване на нейните първоначални цели.

Неправомерно платените суми във връзка с проекта се възстановяват от бенефициента пропорционално спрямо периода, за който изискванията не са били изпълнени.

Без да се засягат правилата, уреждащи държавните помощи, конкретният бенефициент е задължен да съхранява всички разходооправдателни документи за разходи по проекти по ОПРР 2014-2020 г., за период от 3 (три) години, считано от 31 декември след предаване към Европейската комисия на окончателните документи по приключването на ОПРР 2014-2020 г.

Периодът се прекъсва в случай на съдебно производство или при надлежно обосновано искане на Комисията.

24. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Документи за кандидатстване	ПРИЛОЖЕНИЕ А: Образец на Формуляр за кандидатстване за проектно предложение
	ПРИЛОЖЕНИЕ А1: Декларация за съгласие данните от статистическите изследвания, провеждани от Националния статистически институт, за дейността на конкретния бенефициент да бъдат предоставяни от Националния статистически институт на Управляващия орган на ОПРР 2014-2020, както и разпространявани/публикувани в докладите за изпълнение на програмата
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б1: Остойностен списък на предвиденото за закупуване оборудване/обзавеждане
	ПРИЛОЖЕНИЕ В1: Декларация, че проектът или дейности от него не е финансиран от други публични източници. ПРИЛОЖЕНИЕ В2: Декларация, че проектът не генерира приходи.
Документи за информация	ПРИЛОЖЕНИЕ Д: Кодове и индикатори
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1: Проект на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (за бенефициенти-общини);
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1: Проект на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (за бенефициент-МЗ);
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-II: Форма за финансова идентификация (за бенефициенти-общини)
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-III: Образец на банкова гаранция (за бенефициенти-общини)
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-IV: Образец на запис на заповед (за бенефициенти-общини)
	ПРИЛОЖЕНИЕ Е2: Общи условия за изпълнение към административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР
	Приложение Ж: Декларация за нередности
	Приложение З: Единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г.

Приложение И:

Указание на министъра на финансите ДНФ № 3/23.12.2016 г. за третиране на данъка върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014-2020 г.

Наредба № Н-3 от 8 юли 2016 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество

Указания на Министерство на финансите ДДС № 06/04.04.2008 г. относно редът и начинът за предоставяне и отчитане на средствата на Националния фонд от структурните фондове на ЕС и от Кохезионния фонд, както и на средствата на Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие“ (за бенефициент-МЗ).

Указания на Министерство на финансите ДДС № 7/04.04.2008 г. относно редът и начинът за предоставяне на общини на средствата на Националния фонд от структурните фондове на ЕС и от Кохезионния фонд, както и на средствата на Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие“ и тяхното отчитане (за бенефициенти-общини).

ПРИЛОЖЕНИЕ И-1: Декларация за съгласие за предоставяне на информация във връзка с ДДС от компетентните органи по приходите;

ПРИЛОЖЕНИЕ И-2: Информация за размера на невъзстановимия данък върху добавена стойност, който се включва като допустим разход по проекта;

ПРИЛОЖЕНИЕ К: Декларация за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) №966/2012;

ПРИЛОЖЕНИЕ К1: Образец на автобиография на член на екипа по проекта

ПРИЛОЖЕНИЕ Л1: Указания за попълване и подаване на Електронен формуляр за кандидатстване по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 в ИСУН 2020.

ПРИЛОЖЕНИЕ Л2: Ръководство на потребителя за работа с Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на Европейския съюз в България.

	ПРИЛОЖЕНИЕ М: Методология за определяне на финансови корекции във връзка с нарушения, установени при възлагането и изпълнението на обществени поръчки и на договори по проекти, съфинансирани от структурните фондове, кохезионния фонд на европейския съюз, европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, европейския фонд за рибарство и фондовете от общата програма "солидарност и управление на миграционните потоци", приета с ПМС № 134/ 2010 г.
	ПРИЛОЖЕНИЕ Н: Функционални изисквания и насоки за изграждане на новата инфраструктура